

PROJEKT UCHWAŁY NR XIII/...../2008
RADY POWIATU TUCHOLSKIEGO
z dnia 25 stycznia 2008 r.

**w sprawie: przyjęcia Diagnozy Środowiskowej Problemów Społecznych,
Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych, Programu
Wyrównywania Szans Osobom Niepełnosprawnym, Zintegrowanego
Systemu Pomocy Rodzinie i Dziecku na lata 2008-2014**

Na podstawie art. 4 ust. 1 pkt. 3,4 i 5 oraz art. 12 pkt 4 ustawy z dnia 5 czerwca 1998r. o samorządzie powiatowym (tekst jednolity z 2001r. Nr 142, poz. 1592, z 2002r. Nr 23, poz. 220, Nr 62, poz. 558, Nr 113 poz. 984, Nr 153, poz. 1271, Nr 200 poz.1688, Nr 214 poz. 1806, z 2003r. Nr 162, poz. 1568, z 2004r. Nr 102, poz. 1055) oraz art. 19 pkt. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2004 r. Nr 64 poz. 593, Nr 99, poz. 1001, Nr 273 poz. 2703, z 2005 r. Nr 64, poz. 565, Nr 94, poz. 788, Nr 164, poz. 1366, Nr 179, poz. 1487, Nr 180, poz. 1493, z 2006 r. Nr 135, poz. 950, Nr 144, poz. 1043, Nr 186, poz. 1380, Nr 249, poz. 1831, Nr 251, poz. 1844, z 2007 r. Nr 35, poz. 219, Nr 36, poz. 226, Nr 48, poz. 320, Nr 120, poz. 818, Nr 209, poz. 1519)

Rada Powiatu
uchwala, co następuje:

- § 1.** Przyjąć Diagnozę Środowiskową Problemów Społecznych, Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych, Program Wyrównywania Szans Osobom Niepełnosprawnym, Zintegrowany System Pomocy Rodzinie i Dziecku na lata 2008-2014 stanowiące załączniki do niniejszej uchwały.
- § 2.** Corocznie dokonywać oceny realizacji wymienionych w § 1 programów.
- § 3.** Wykonanie uchwały powierzyć Zarządowi Powiatu.
- § 4.** Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Zarząd Powiatu

Projekt został sprawdzony i podpisany przez radcę prawnego – Agnieszkę Toczko.

UZASADNIENIE

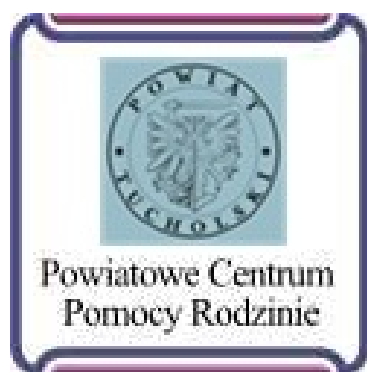
Dotychczasowe programy obowiązywały do końca 2007 r. Wyniknęła zatem konieczność przygotowania programów na kolejne lata.

Doświadczenie w ich realizacji wykazało wielokrotnie zasadność stosowania powyższych opracowań w:

1. diagnozowaniu i przeciwdziałaniu problemom społecznym na terenie powiatu tucholskiego,
2. umacnianiu współpracy jednostek pomocy społecznej oraz innych instytucji zaangażowanych w przeciwdziałaniu problemom społecznym,
3. pozyskiwaniu środków z innych źródeł.

Kolejna modyfikacja została przygotowana na lata 2008-2014 na podstawie aktualnej diagnozy.

Diagnoza Środowiskowa Problemów Społecznych na lata 2008-2014

Modyfikacja diagnozy.

Opracowanie: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Tucholi

Tuchola 2007 r.

Spis treści

Część I

Diagnoza środowiskowa problemów społecznych (w ujęciu pomocy społecznej) w powiecie tucholskim.

Wstęp

1. Ogólna charakterystyka powiatu tucholskiego.
2. Diagnoza głównych problemów społecznych w powiecie tucholskim:
 - 2.1. Ubóstwo
 - 2.2. Bezdomność
 - 2.3. Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych
 - 2.4. Bezrobocie
 - 2.5. Niepełnosprawność
 - 2.6. Patologie społeczne

Wstęp.

Diagnoza środowiskowa zawiera aktualny stan rzeczy i uwarunkowań społecznych występujących na terenie powiatu tucholskiego, opracowanych na podstawie dostępnych danych statystycznych oraz informacji zebranych od jednostek współpracujących z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie.

Diagnoza środowiskowa oraz Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych została opracowana przez PCPR w 2000 roku a następnie przyjęta Uchwałą nr XXIX/159/2000 Rady Powiatu Tucholskiego z dnia 29 grudnia 2000r.

Warunki prawne i organizacja systemu pomocy społecznej określa ustawa z dnia 29 listopada 1990 r. o pomocy społecznej. Ustawa ta wielokrotnie była nowelizowana, ponieważ wejście Polski do Unii Europejskiej spowodowało, iż przed samorządami powiatowymi i gminnymi pojawiły się nowe zadania z zakresu polityki społecznej.

Diagnoza zawiera aktualny stan lokalnej społeczności powiatu tucholskiego istniejący w latach 2005-2006, w tym ogólną charakterystykę powiatu oraz najczęściej występujące problemy społeczne związane z:

- ubóstwem;
- bezrobociem;
- bezradnością w sprawach opiekuńczo-wychowawczych;
- niepełnosprawnością;
- przemocą;
- uzależnieniami od alkoholu i narkotyków;
- sieroctwem naturalnym i społecznym.

Dane statystyczne zamieszczone w poprzedniej diagnozie uległy przedawnieniu. Problemy społeczne nabrały większego rozmiaru i natężenia. Stąd konieczność uaktualnienia niniejszego dokumentu.

Na uwagę zasługuje fakt znikomego zainteresowania poszczególnych jednostek odpowiedzialnych za realizację zadań stanowiących temat poniższej diagnozy. Większość danych pochodzi z roku 2006, ponieważ jednostki nie nadesłały informacji z 2005 roku.

Niemniej jednak, aktualizacji dokonano dzięki uprzejmości podmiotów chcących nawiązać dialog współpracy z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie. Za okazaną pomoc serdecznie dziękujemy.

1. Ogólna charakterystyka Powiatu Tucholskiego.

Powiat tucholski, utworzony został ponownie 1 stycznia 1999 roku na mocy ustawy z dnia 24 lipca 1998 r. o wprowadzeniu zasadniczego, trójstopniowego podziału terytorialnego państwa (Dz. U. nr 96, poz. 603). Siedzibą powiatu i jedynym miastem na jego terenie jest Tuchola. Powiat składa się z 6 gmin: gminy miejsko - wiejskiej Tuchola oraz gmin wiejskich: Cekcyn, Gostycyn, Kęsowo, Lubiewo i Śliwice.

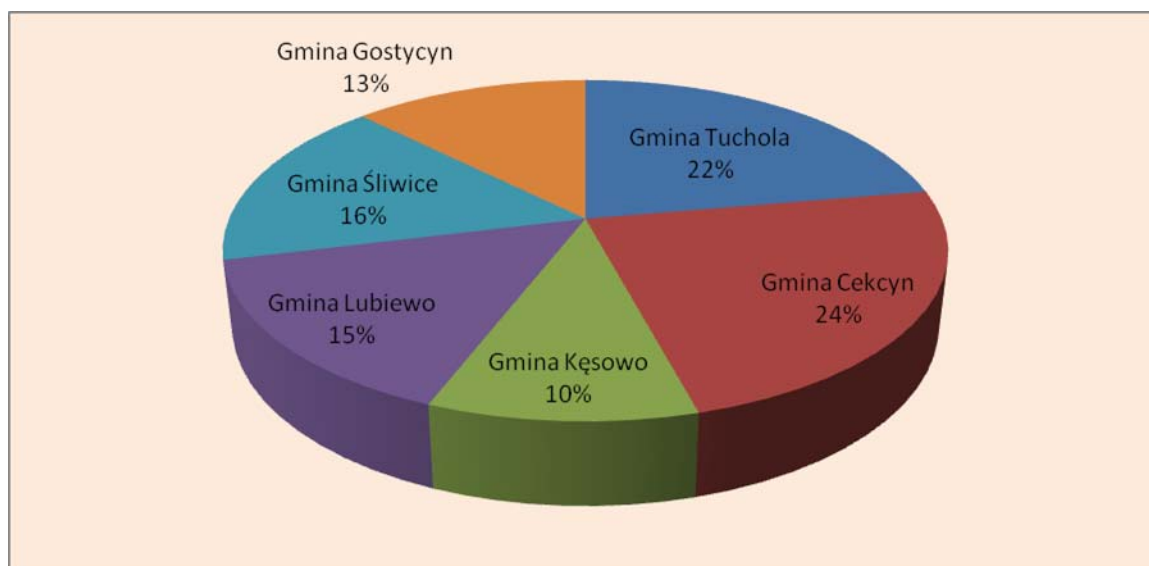
Powiat charakteryzuje się dużym zróżnicowaniem wewnętrznym w zakresie większości cech opisujących stan rozwoju społeczno-gospodarczego, w tym przede wszystkim: liczby mieszkańców, gęstości zaludnienia, poziomu bezrobocia, stanu rozwoju przedsiębiorczości, udziału obszarów chronionych, stanu rozwoju infrastruktury społecznej i technicznej, sposobu użytkowania gruntów oraz stanu rozwoju rolnictwa, jak również stanu i charakteru zagospodarowania przestrzennego i specjalizacji funkcjonalnej.

Powiat tucholski z podziałem na gminy przedstawia się następująco:

Powiat zajmuje powierzchnię 1075 km² i jest zamieszkiwany przez 47.890 osób (stan na 31.12.2006 r.).

Procentowy udział gmin do ogólnej powierzchni powiatu tucholskiego przedstawia się następująco:

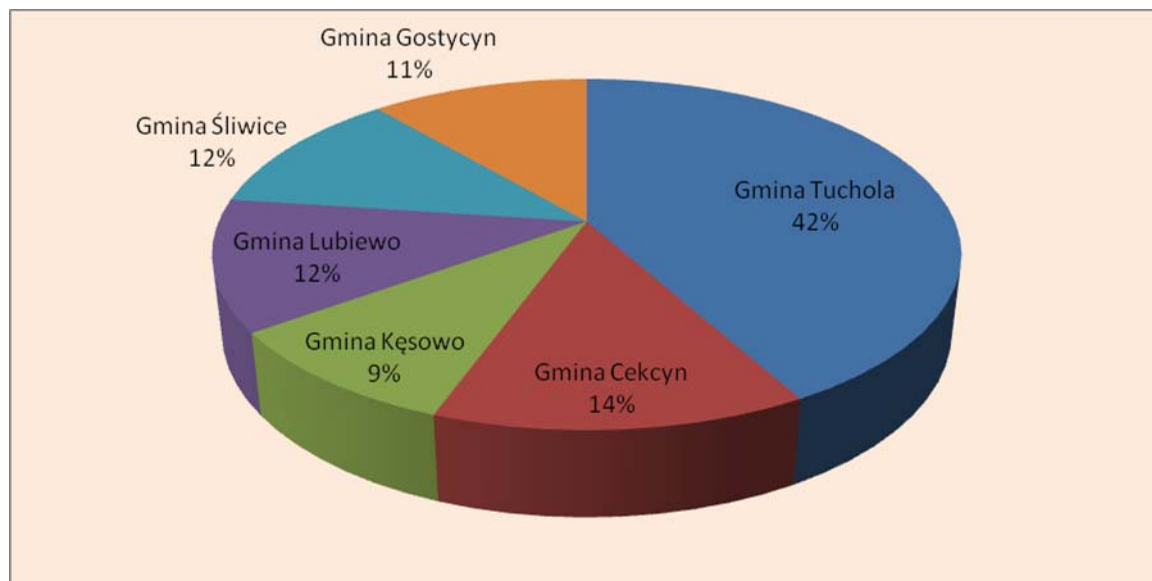
Ludność.

Ludność powiatu tucholskiego na dzień 31.12.2006 r. wynosi 47.890 osób. Liczba mieszkańców w rozbiciu na gminy przedstawia się następująco.

Tabela nr 1. Liczba mieszkańców z podziałem na gminy.

Wyszczególnienie	Ludność w tys.
Gmina Tuchola	20.085
Gmina Ciekcyn	6.527
Gmina Kęsowo	4.535
Gmina Lubiewo	5.789
Gmina Śliwice	5.560
Gmina Gostycyn	5.394
Razem	47.890

**Udział procentowy ludności powiatu tucholskiego z podziałem na gminy
przedstawia się następująco**

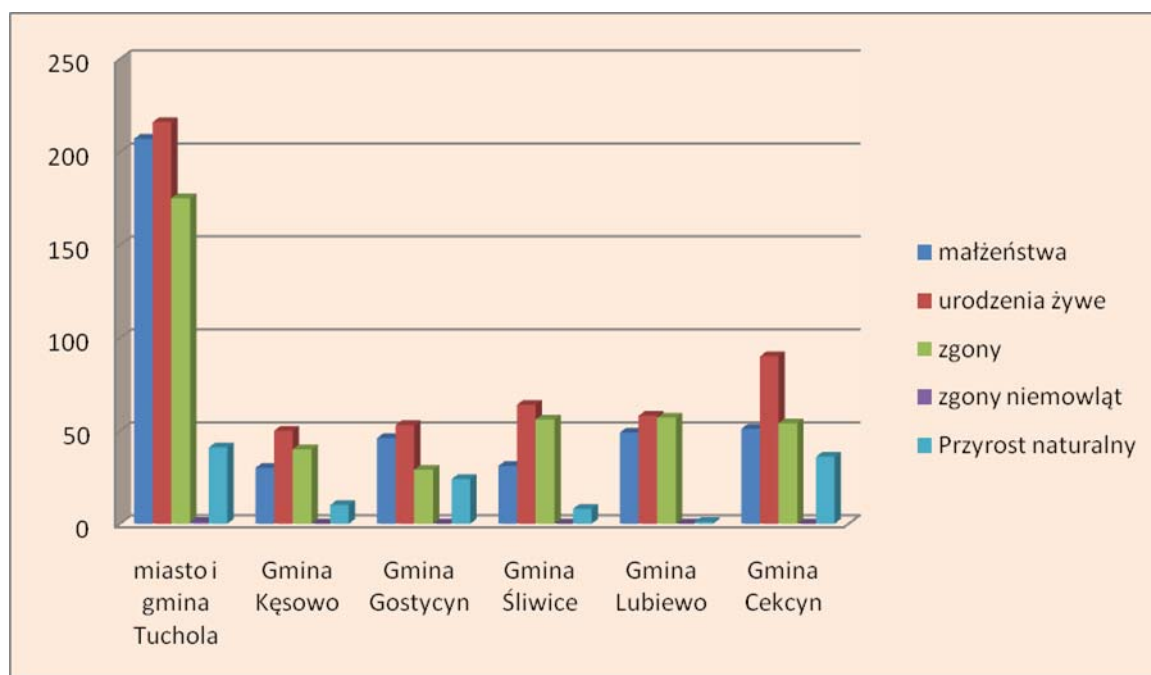
Ruch naturalny ludności.

Z danych udostępnionych przez urzędy gmin z powiatu tucholskiego przyrost naturalny w naszym powiecie osiąga wartość dodatnią.

Tabela nr 2. Przyrost naturalny w powiecie tucholskim.

Wyszczególnienie	Stan na 31.12.2006r.			Ruch naturalny				przyrost naturalny
	ogółem	mężczyźni	kobiety	małżeństwa	urodzenia	zgony	zgony niemowląt	
Tuchola miasto i gmina	20085	9818	10267	207	216	175	1	40
Cekcyn	6527	3257	3270	51	90	54	0	36
Gostycyn	5394	2691	2703	46	53	29	0	24
Kęsowo	4535	2317	2218	30	50	40	0	10
Lubiewo	5789	2957	2832	49	58	57	0	1
Śliwice	5560	2805	2755	31	64	56	0	8

Ruch naturalny ludności powiatu tucholskiego z podziałem na gminy.

Struktura wieku i płci mieszkańców powiatu.

Struktura wiekowa ludności powiatu podlega w ostatnich latach niewielkim zmianom w kierunku liczby ludności w wieku przedprodukcyjnym oraz stale rosnącą grupą ludności w wieku produkcyjnym. Tendencja ta ma znaczący wpływ na kształtowanie się wielu zjawisk demograficznych i ekonomicznych w regionie, w szczególności na poziom bezrobocia oraz liczby uczniów i absolwentów szkół na różnym poziomie kształcenia.

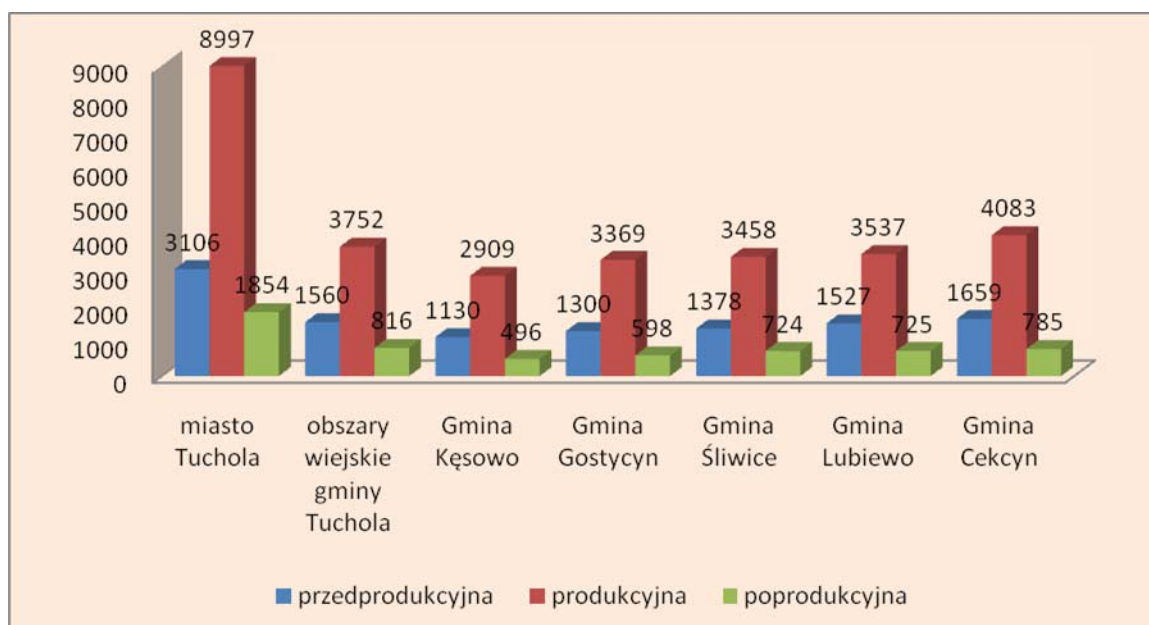
Struktura wiekowa ludności na koniec 2006 r. kształtowała się następująco:

- Ludność w wieku przedprodukcyjnym – 11.660 osób
- Ludność w wieku produkcyjnym – 30.105 osób
- Ludność w wieku poprodukcyjnym – 5.998 osób

Tabela nr 3. Udział grup wiekowych w liczbie mieszkańców gmin powiatu tucholskiego (stan na 31.12.2006r.)

Wyszczególnienie	przedprodukcyjna	produkcyjna	poprodukcyjna
miasto i gmina Tuchola	4666	12749	2670
Gmina Kęsowo	1130	2909	496
Gmina Gostycyn	1300	3369	598
Gmina Śliwice	1378	3458	724
Gmina Lubiewo	1527	3537	725
Gmina Cekcyn	1659	4083	785
Ogółem powiat	11660	30105	5998

Struktura grup wiekowych liczby ludności gmin powiatu.

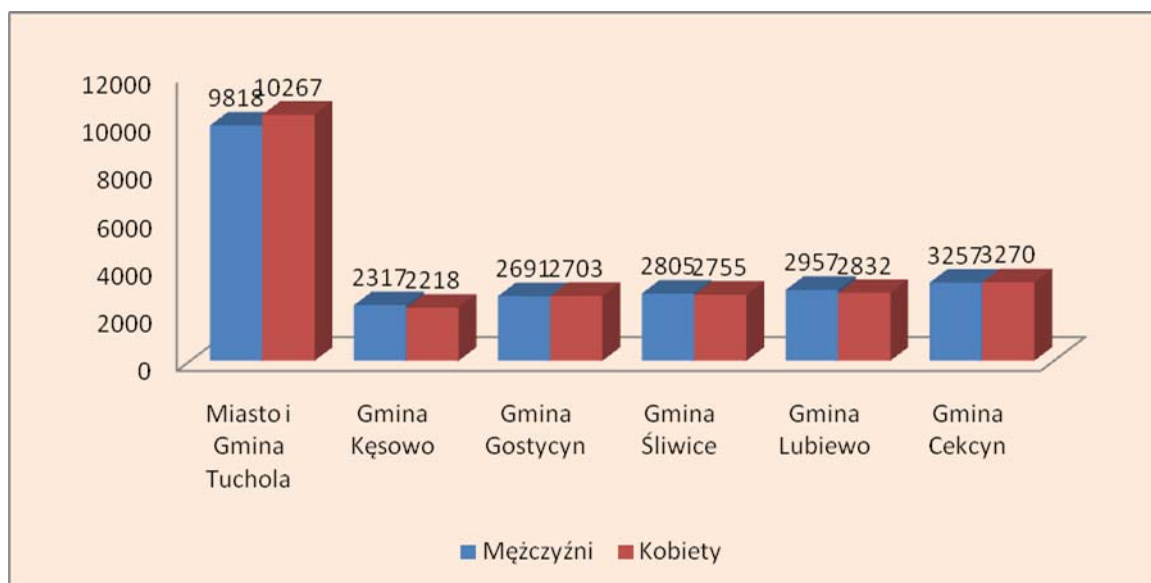

W sferze społecznej zauważalne są takie zjawiska jak spadek urodzeń, spadek przyrostu naturalnego, proces starzenia się społeczeństwa.

W większości gmin powiatu tucholskiego notuje się niewielką przewagę liczby kobiet nad liczbą mężczyzn. W latach 2005-2006 odnotowano niewielką przewagę liczby kobiet nad liczbą mężczyzn. Przewagę tą charakteryzuje poniższy schemat.

Tabela nr 4. Przewaga liczby kobiet do liczby mężczyzn

Wyszczególnienie	Mężczyźni	Kobiety
miasto i gmina Tuchola	9818	10267
gmina Kęsowo	2317	2218
gmina Gostycyn	2691	2703
gmina Śliwice	2805	2755
gmina Lubiewo	2957	2832
gmina Cekcyn	3257	3270

Dla rozwoju demograficznego szczególnie ważny jest wskaźnik feminizacji w grupach wiekowych, a zwłaszcza w grupach 20-29 oraz 30-39. Są to grupy najbardziej aktywne pod względem zawodowym i prokreacyjnym. Wskaźnik feminizacji w poszczególnych grupach wiekowych przedstawia się następująco.

Tabela nr 5. Wskaźnik feminizacji w wybranych grupach wiekowych.

Wyszczególnienie	ogółem	10-14	15-19	20-29	30-39	40-49	50 i powyżej
Miasto i Gmina Tuchola	17400	1313	2079	3234	2525	2921	5328
Gmina Kęsowo	4057	350	415	819	576	661	1236
Gmina Gostycyn	4970	392	614	929	736	763	1536
Gmina Śliwice	4827	394	442	921	788	733	1549
Gmina Lubiewo	5002	509	269	975	856	685	1708
Gmina Cekcyn	5843	443	544	1178	863	945	1870

Według powyższych danych wynika, że najmłodsza społeczność zamieszkuje w gminie Kęsowo. Natomiast najmniej korzystna sytuacja spowodowana największym odsetkiem ludności starszej ma miejsce w gminie Cekcyn.

Strukturę wieku mieszkańców powiatu tucholskiego na dzień 31.12.2006r. przedstawia się następująco.

Tabela nr 6. Struktura wieku mieszkańców powiatu.

wiek	miasto i gmina Tuchola	Kęsowo	Gostycyn	Śliwice	Lubiewo	Cekcyn
0-9	2092	491	575	733	787	708
10-19	3392	758	854	836	778	987
20-29	3234	813	928	921	975	1178
30-39	2525	576	736	788	856	863
40-49	2921	661	763	733	685	945
50-59	2309	608	725	728	945	879
60 i powyżej	3019	628	811	821	763	991

2. Diagnoza głównych problemów społecznych w powiecie tucholskim.

Zadaniem pomocy społecznej jest zapobieganie sytuacjom, przez podejmowanie działań zmierzających do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem.

Warunki prawne i organizację systemu pomocy społecznej do dnia 01.05.2004 r. określała Ustawa z dnia 29 listopada 1990r. o pomocy społecznej (Dz. U. 1998 r., nr 64 poz. 414 z późn. zm.). Od dnia 01.05.2004 r. wchodzi w życie uchwalona ustawa z dnia 12.03.2004 r. „o pomocy społecznej” (Dz. U. z 2004 nr 64 poz. 593 z późn. zm.).

Pomocy społecznej udziela się osobom i rodzinom w szczególności z powodu:

1. ubóstwa;
2. bezdomności;
3. bezrobocia;
4. niepełnosprawności;
5. patologii społecznej tj. alkoholizm, narkomania, przemoc w rodzinie
6. bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych.

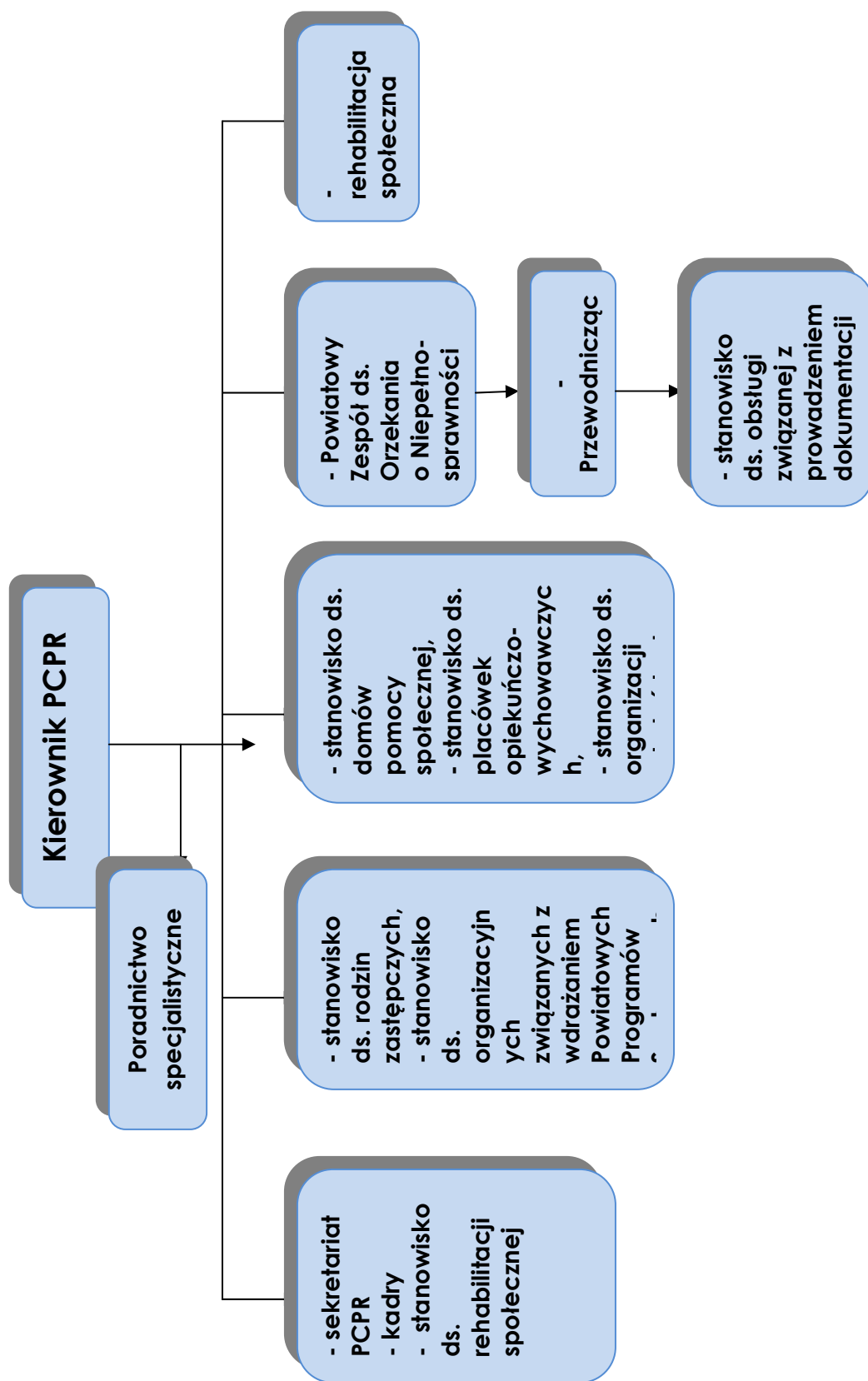
Zadania pomocy społecznej polegają w szczególności na:

1. przyznawaniu i wypłacaniu przewidzianych ustawą świadczeń;
2. pracy socjalnej;
3. prowadzeniu i rozwoju niezbędnej infrastruktury socjalnej;
4. analizie i ocenie zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej;
5. realizacji zadań wynikających z rozeznanych potrzeb społecznych;
6. rozwijaniu nowych form pomocy społecznej i samopomocy w ramach zidentyfikowanych potrzeb.

Niniejsza diagnoza środowiskowa problemów społecznych ma na celu ukazanie rozmiaru i natężenia wiodących problemów społecznych w powiecie tucholskim i ma stać się czynnikiem dla planowania strategicznego w celu rozwiązywania problemów społecznych w powiecie.

W realizacji zadań przypisanych ośrodkom pomocy społecznej jak i Powiatowemu Centrum Pomocy Rodzinie konieczna jest współpraca z szeregiem instytucji np.: jednostki organizacyjne powiatu, urzędy gmin, szkoły, policja, prokuratura, organizacje pozarządowe itp.

Schemat organizacyjny Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Tucholi

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Tucholi zatrudnia 6 pracowników (stan na dzień 30.06.2007 r.) – kierownik, 2 pracowników socjalnych, starszy inspektor, przewodniczący Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności, pracownik I stopnia wykonujący zadania w ramach prac interwencyjnych.

2.1. Ubóstwo.

Postrzegając ubóstwo jako problem społeczny traktujemy je nie tylko jako zjawisko zdeterminowane określonymi przyczynami, ale również takie, które można przezwyciężyć za pomocą działań zbiorowych. Takie postrzeganie ubóstwa stymuluje naukową postawę i racjonalne zachowania wobec tego zjawiska i skłania do poszukiwania sposobów jego przezwycięzania, a nie tylko do minimalizowania jego skutków (np. poprzez zapomogi). Skuteczne przezwycięzanie ubóstwa możliwe jest tylko poprzez zbiorową aktywność.

Ubóstwo należy do największych i najpowszechniejszych nieszczęść ludzi. W większości ubóstwo dotyka najsilniej osoby o niskim statusie zawodowym, bezrobotnych, którzy utracili prawo do świadczeń, osoby starsze wiekiem, uchodźców, emigrantów zatrudnionych nielegalnie. Osoby żyjące dłuższy czas w ubóstwie tracą szansę poprawy sytuacji, ulegają marginalizacji społecznej. Ubóstwo to nie tylko niskie zarobki, ale również brak pracy, mieszkań, opieki zdrowotnej, szkolnictwa i miejsca w społeczeństwie.

Według Instytutu Pracy i Spraw Socjalnych ubóstwo możemy podzielić według następujących granic

- minimum egzystencji – dolna granica ubóstwa poniżej, której zagrożona jest egzystencja człowieka
- minimum socjalne – górna granica ubóstwa polegająca na zaspokojeniu niezbędnych potrzeb człowieka
- subiektywna – na podstawie opinii członków gospodarstw domowych
- relatywna – odnosi się do przeciętnego poziomu życia w kraju
- ustawowa – zgodnie z obowiązującą ustawą, uprawniającą do ubiegania się o przyznanie świadczenia pieniężnego

Ze świadczeń pomocy społecznej z powodu ubóstwa w naszym powiecie na dzień 31.12.2005r. skorzystało 5614 osób. Przedstawia się to następująco.

Tabela nr 7. Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu ubóstwa

Lp.	Gmina	Liczba rodzin	Liczba osób
1	gm. i miasto Tuchola	703	2446
2	Cekcyn	235	893
3	Gostycyn	1	3
4	Kęsowo	3	14
5	Lubiewo	241	1045
6	Śliwice	299	1213
RAZEM		1482	5614

Jednakże ze świadczeń pomocy społecznej z powodu ubóstwa na terenie powiatu na dzień 31.12.2006 r. skorzystało 7767 osób. Liczba osób korzystających z tej pomocy w porównaniu do roku 2005 znacząco się zwiększyła. Przedstawia się to następująco.

Tabela nr 8. Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu ubóstwa

Lp.	Gmina	Liczba rodzin	Liczba osób
1	gm. i miasto Tuchola	697	2460
2	Cekcyn	215	817
3	Gostycyn	478	2111
4	Kęsowo	4	18
5	Lubiewo	293	1269
6	Śliwice	252	1092
RAZEM		1939	7767

2.2 Bezdromność

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej za osobę bezdomną uważa się „osobę niezamieszkującą w lokalu mieszkalnym w rozumieniu przepisów o najmie lokali mieszkalnych i dodatkach mieszkaniowych i nigdzie nie zameldowaną na pobyt stały w rozumieniu przepisów o ewidencji ludności i dowodach osobistych”. Bezdromność to jedno z najgroźniejszych zjawisk patologii społecznej. Bezdromność jest najbardziej skrajnym przejawem wykluczenia społecznego, związanym z brakiem domu, pracy, środków do życia i różnymi patologiami. Problem bezdromności jest zjawiskiem nasilającym się.

Bezdromność wynika z wielu okoliczności życiowych, wśród których przeważa problem alkoholizmu. Inne przyczyny bezdromności to:

1. konflikty rodzinne (trwały rozpad związku małżeńskiego z koniecznością opuszczenia mieszkania);
2. utrata źródła utrzymania;
3. bezrobocie;
4. długotrwała choroba;
5. niezaradność życiowa;
6. niepełnosprawność fizyczna i umysłowa;
7. bezdromność z wyboru.
8. eksmisje.
9. opuszczenie zakładu karnego przy braku możliwości powrotu do mieszkania.

Osoba bezdromna może zostać objęta indywidualnym programem wychodzenia z bezdromności powinien uwzględniać sytuację osoby bezdromnej oraz zapewniać szczególne wsparcie osobie aktywnie uczestniczącej w wychodzeniu z bezdromności.

Liczba bezdromnych nie jest zbyt duża, to zjawisko bezdromności jest istotnym problemem wymagającym odpowiednich działań i dużych nakładów.

Liczba osób bezdromnych odnotowanych na terenie powiatu (stan na dzień 31.12.2006 r.) przedstawia się następująco.

Tabela nr 9. Liczba osób bezdomnych z powiatu tucholskiego.

Lp.	Gmina	Liczba rodzin	Liczba osób
1	gm. i miasto Tuchola	13	13
2	Cekcyn	2	2
3	Gostycyn	0	0
4	Kęsowo	1	1
5	Lubiewo	1	1
6	Śliwice	2	2
	RAZEM	19	19

W Gminie Tuchola na okres zimowy zostaje wznowiona działalność Noclegowni dla mężczyzn bezdomnych przy Ośrodku Pomocy Społecznej w Tucholi. Dla bezdomnych OPS oferuje miejsca noclegowe, środki czystości, jeden gorący posiłek dziennie (w dni robocze), zasiłek okresowy lub celowy, w przypadku osób uzależnionych od alkoholu pomoc pieniężna jest udzielana w formie rzeczowej (bony żywnościowe). Poza wyżej wymienionymi formami pomocy osoby bezdomne mają możliwość uczestniczenia w zajęciach Klubu Integracji Społecznej i zatrudniania w ramach robót publicznych. Ośrodek Pomocy Społecznej w Tucholi oferuje również pomoc psychologiczną.

2.3. Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych.

Problem bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych związany jest z niezdolnością do prawidłowego realizowania funkcji opiekuńczo-wychowawczej. Konsekwencją tego problemu jest destrukcja rozwoju psychofizycznego dzieci. Przyczyny tego problemu są najczęściej bardzo złożone i wynikają najczęściej z:

- bezrobocia
- niedostatku materialnego
- trudnych warunków mieszkaniowych
- patologii w obrębie rodziny np. alkoholizm

Tabela nr 10. Przyznana pomoc ze względu na bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych stan na dzień 31.12.2005 r.

Lp.	gmina	Liczb rodzin	Liczba osób w rodzinie
1	Tuchola	86	374
2	Cekcyn	112	554
3	Gostycyn	113	563
4	Kęsowo	23	112
5	Lubiewo	61	322
6	Śliwice	109	566
Razem		504	2491

Tabela nr 11. Przyznana pomoc ze względu na bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych stan na dzień 31.12.2006 r.

Lp.	gmina	Liczb rodzin	Liczba osób w rodzinie
1	Tuchola	83	344
2	Cekcyn	23	72
3	Gostycyn	46	250
4	Kęsowo	21	102
5	Lubiewo	25	148
6	Śliwice	81	397
Razem		279	1313

Problemem tym w powiecie kompetencyjnie zajmują się ośrodki pomocy społecznej, które zobligowane są do przyznawania zasiłków rzeczowych i finansowych dla potrzebujących rodzin, zorganizowanie dożywiania dzieci i młodzieży, a także zorganizowanie czasu wolnego od nauki (świetlice socjoterapeutyczne).

W Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie zgłaszającym się osobom i rodzinom udzielane są porady pedagogiczne z zakresu poradnictwa specjalistycznego.

Powiatowe Centrum jako zadanie własne powiatu posiada system opieki nad dzieckiem i młodzieżą w przypadku wymagającym wsparcia instytucjonalnego. Oznacza to kierowanie do placówki opiekuńczo-wychowawczych. Dzieje się tak, gdy funkcja opiekuńcza nie jest należycie sprawowana przez rodziców (następuje wówczas pozbawienie lub ograniczenie władzy rodzicielskiej).

Na terenie powiatu funkcjonuje Dom Dziecka w Tucholi, w którym limit miejsc zgodnie z rozporządzeniem wynosi 30.

Dom Dziecka prowadzi działalność kulturalną poprzez prowadzenie zajęć plastycznych, tanecznych i sportowych. Przygotowuje i bierze udział w konkursach, turniejach sportowych i festiwalach na szczeblu wojewódzkim i ogólnopolskim. Działalność kulturalna to również przekazywanie oraz kultywowanie obyczajów dotyczących tradycji pochodzenia świąt rodzinnych, państwowych

i religijnych. W placówce realizowane są również programy edukacyjne tzn. wyrównywanie braków w opanowaniu materiałów szkolnych, terapia pedagogiczna (wyrównywanie deficytów rozwojowych) oraz tworzenie i wzmacnianie motywacji do osiągania lepszych wyników w nauce.

Ważną rolę na terenie powiatu pełnią również takie jednostki jak Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, Stowarzyszenie Rodziców Dzieci Specjalnej Troski, Środowiskowy Dom Samopomocy oraz Stowarzyszenie Rodzin Zastępczych Powiatu Tucholskiego „Dziecko w Rodzinie”.

Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna świadczy usługi dzieciom i młodzieży w wieku od urodzenia do końca nauki szkolnej, nie świadczy pomocy osobom dorosłym. Liczba korzystających z usług poradni wynosi 1257, w tym 419 dziewczyn i 838 chłopców (stan na 30.12.2006).

Stowarzyszenie Rodziców Dzieci Specjalnej Troski w Tucholi obecnie ma pod swoją opieką 50 dzieci niepełnosprawnych. Głównym celem i założeniem Stowarzyszenia jest zrzeszanie rodziców dzieci i osób niepełnosprawnych, wyzwalanie inicjatyw rodziców wychowujących dzieci niepełnosprawne, otaczanie szczególną opieką i troską rodzin, organizowanie czasu wolnego i wypoczynku dla dzieci i osób objętych opieką Stowarzyszenia.

Stowarzyszenie Rodzin Zastępczych Powiatu Tucholskiego „Dziecko w Rodzinie” zostało zainicjowane przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w listopadzie 2004 r. Obecnie Stowarzyszenie liczy 16 rodzin zastępczych, które spełniają kryteria uwzględniające wiek dziecka wychowującego się w rodzinie przysposabiającej. Liczba rodzin od 2005 r. uległa zmianie.

Celem Stowarzyszenia jest współpraca z organizacjami rządowymi, samorządowymi, organizacjami społecznymi i stowarzyszeniami oraz instytucjami zajmującymi się dziećmi i pomocą dzieciom. Zadaniem stowarzyszenia jest organizowanie czasu wolnego dla dzieci rodzin zastępczych. Stowarzyszenie opiera swoją działalność na statucie.

Dziecku pozbawionego całkowicie lub częściowo opieki rodzicielskiej Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie zapewnia opiekę i wychowanie w rodzinie zastępczej.

Od 2006 r. w powiecie tucholskim istnieje 31 rodzin zastępczych spokrewnionych, 6 rodzin zastępczych niespokrewnionych, 1 rodzina zawodowo niespokrewniona z dzieckiem. Jest to rodzina wielodzietna, która powstała w oparciu o program „Mój prawdziwy dom” dofinansowany ze środków MPiPS w grudniu 2006 r. oraz 1 rodzina zawodowo niespokrewniona z dzieckiem o charakterze pogotowia rodzinnego, powstała w październiku 2005r. W 2006 r. 11 osób usamodzielnionych przeszło na pomoc pieniężną dla kontynuujących naukę tj. 30% kwoty bazowej, z czego jedna osoba otrzymała pomoc finansową na usamodzielnienie a trzy osoby otrzymały pomoc na zagospodarowanie w formie rzeczowej.

W okresie od 01.01.2006 r. do 31.12.2006 r. wypłacono pomoc pieniężną na podstawie zawartych porozumień z innymi powiatami tj. chojnickim, wałecki, piaseczyńskim, chełmińskim, toruńskim, warszawskim. Na terenie powiatu tucholskiego liczba dzieci umieszczonych w poszczególnych typach rodzin zastępczych:

- rodziny spokrewnione - 38 dzieci
- rodziny niespokrewnione - 8 dzieci
- zawodowa rodzina o charakterze pogotowia rodzinnego - 6 dzieci
- zawodowa wielodzietna rodzina zastępcza - 3 dzieci

Organizowanie opieki w rodzinie zastępczej oraz udzielanie dzieciom w nich umieszczonych pomocy pieniężnej na częściowe pokrycie kosztów utrzymania zostało zapisane, jako zadanie zlecone w 2005r. realizowane przez powiatowe centra pomocy rodzinie. Główna przesłanka tego zadania to:

- rozszerzenie rodzinnej formy opieki nad dzieckiem, stanowiącej alternatywę dla pobytu dzieci w placówkach opiekuńczo – wychowawczych;
- zapewnienie finansowej i merytorycznej pomocy rodzinie zastępczej;
- zabezpieczenie odpowiedniego przygotowania rodziców zastępczych do pełnienia swoich ról;
- stworzenie elastycznych form finansowania rodzin zastępczych, dostosowanych do potrzeb dziecka i rodziny zastępczej

Intencją umieszczenia dzieci w rodzinie zastępczej winna zatem być wyłącznie trudna sytuacja życiowa. Celem nadrzędnym jest więc zapewnienie dzieciom opieki i wychowania w zastępczym środowisku rodzinnym.

Większość rodzin zastępczych tworzą dziadkowie, którzy mieli kłopoty z wychowaniem własnych dzieci oraz inne osoby blisko spokrewnione. Często nie są one w stanie stworzyć dziecku alternatywnego środowiska wychowawczego, ponieważ duży procent tych rodzin wywodzi się z dysfunkcyjnego otoczenia.

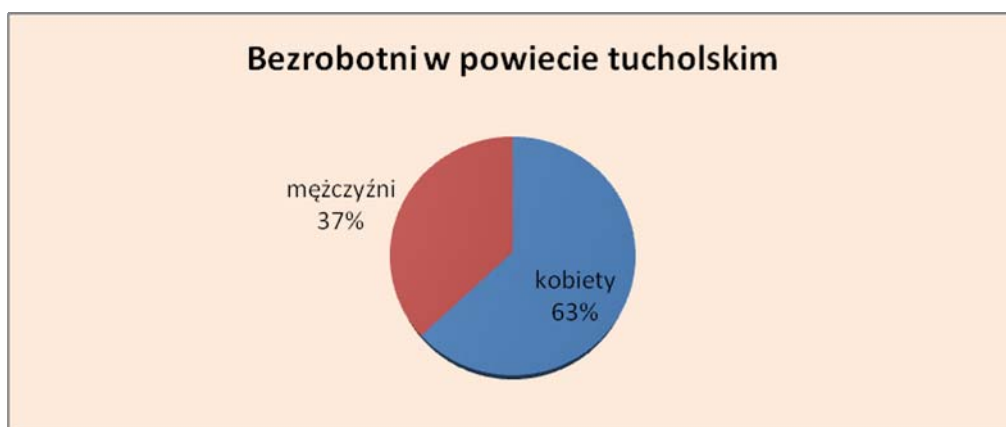
W powiecie tucholskim rodziny zastępcze ustanowione są przez sąd opiekuńczy. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie jest wykonawcą postanowień sądowych. Winno się zatem dążyć do tworzenia profesjonalnych rodzin zastępczych, które byłyby równoprawnym partnerem służb społecznych w rozwiązywaniu trudnych i krytycznych sytuacji, celem znalezienia, jak najlepszych rozwiązań dla dziecka.

2.4. Bezrobocie.

Bezrobocie to zjawisko polegające na istnieniu w społeczeństwie kategorii osób, które są pozbawione stałej opieki zarobkowej, chociaż jej potrzebują. Za osobę bezrobotną uznaje się osobę, która ukończyła 18 lat, nie ukończyła 60 lat-kobieta lub 65-lat mężczyzna.

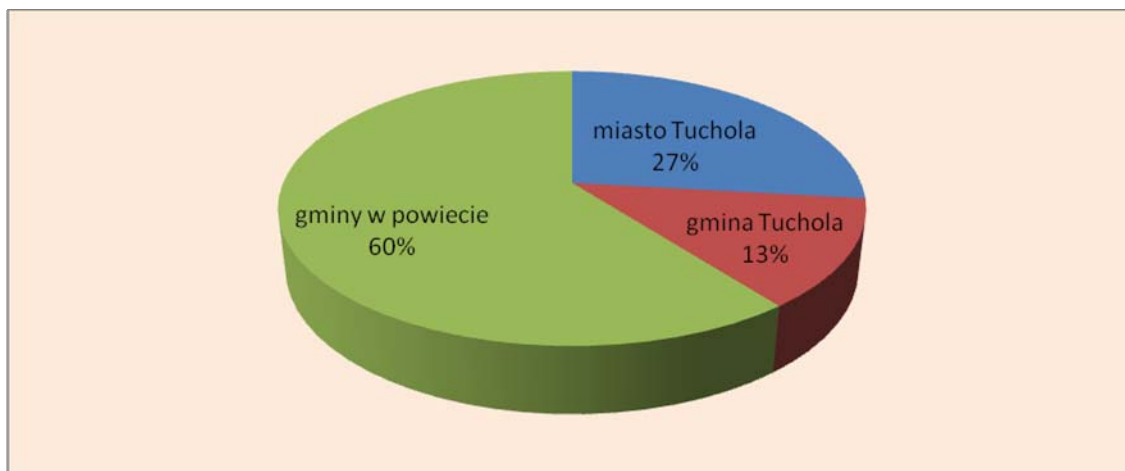
W powiecie tucholskim liczba osób bezrobotnych na dzień 31.12. 2006 r. wynosi 4.142 osoby (kobiety – 2608, mężczyźni – 1534).

Liczba osób bezrobotnych w powiecie tucholskim

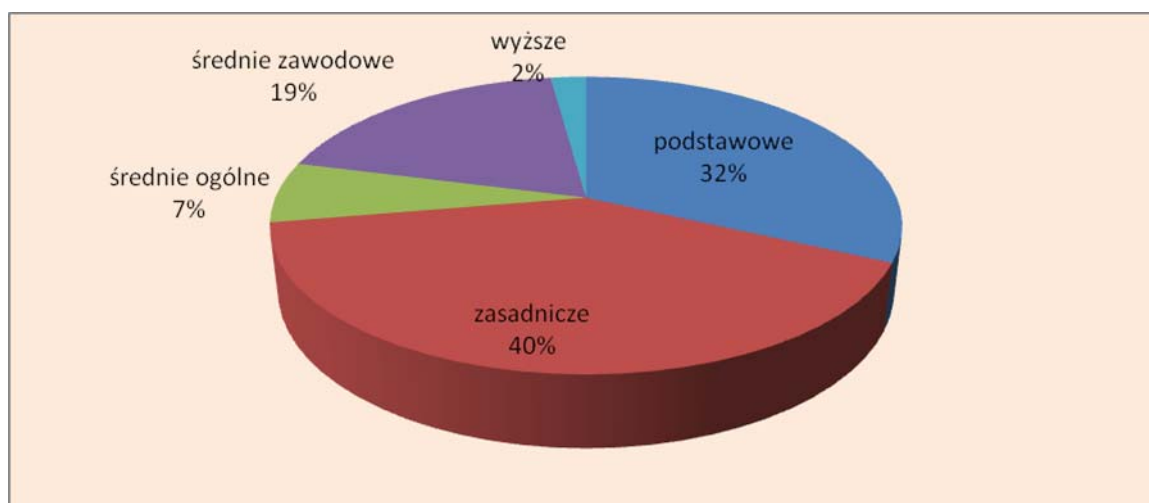
W powiecie tucholskim największy procent osób nie posiadających pracy zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Tucholi jako osoby bezrobotne znajduje się w gminach powiatu tucholskiego tj. gmina Cekcyn, Gostycyn, Lubiewo, Kęsowo oraz gmina Śliwice stanowi to 60% całego ogółu bezrobotnych. Osoby bezrobotne zamieszkujące na terenie miasta Tucholi stanowią duży procent osób zarejestrowanych jako bezrobotne i wynosi 27%, a bezrobotni zamieszkujący w gminie Tuchola stanowią 13% ogółu bezrobotnych. Powyższe dane przedstawiają się następująco.

**Liczba osób bezrobotnych w powiecie tucholskim z podziałem na gminy
i miasto przedstawia się następująco.**

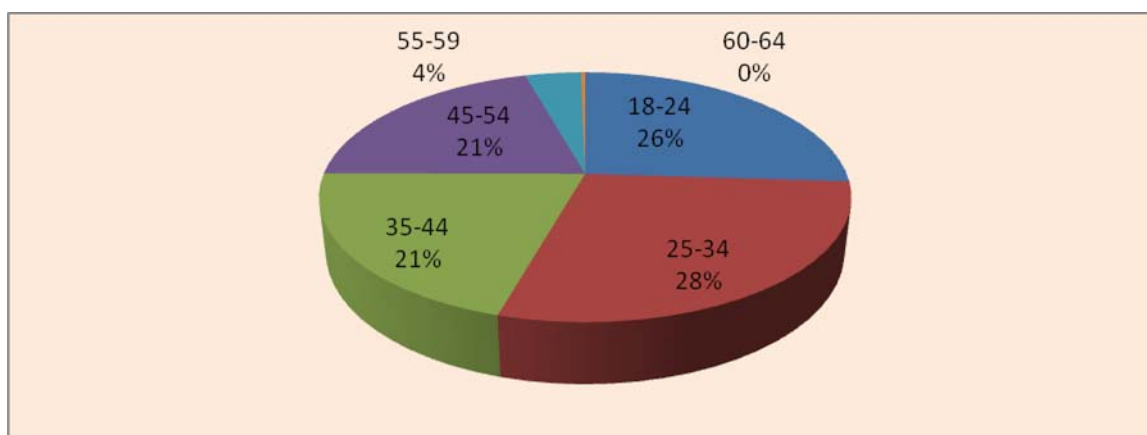
Wśród osób bezrobotnych dużą grupę stanowią bezrobotni posiadający wykształcenie zasadnicze stanowi to 40% ogółu bezrobotnych powiatu. Również znaczny stopień osób bezrobotnych stanowią bezrobotni posiadający wykształcenie podstawowe stanowią 32% ogółu bezrobotnych. Kolejną grupą są bezrobotni posiadający wykształcenie średnie zawodowe to 19% ogółu osób bezrobotnych. Bezrobotni z wykształceniem średnim ogólnym to 7% ogółu bezrobotnych. Osoby bezrobotne posiadające wykształcenie wyższe stanowią tylko 2% ogółu bezrobotnych powiatu tucholskiego.

Liczba osób bezrobotnych w powiecie tucholskim z podziałem na wykształcenie

Bezrobotni powiatu tucholskiego z podziałem na grupy wiekowe. Największą grupę stanowią osoby w wieku od 25 do 34 lat stanowi to 28% ogółu bezrobotnych. Kolejną grupę stanowią osoby w wieku od 18 do 24 stanowi to 26% osób bezrobotnych. Następną grupę stanowią osoby w wieku od 35 do 44 lat oraz osoby w wieku od 45 do 54 lat. Te dwie grupy stanowią po 21% ogółu bezrobotnych. Kolejną grupą są osoby w wieku od 55 do 59 lat te osoby stanowią 4% ogółu bezrobotnych. Ostatnią grupą są osoby w wieku od 60 do 64 lat. Ilość osób bezrobotnych z podziałem na grupy wiekowe przedstawia poniższy schemat.

Liczba osób bezrobotnych wg grup wiekowych

Z informacji z Powiatowego Urzędu Pracy wynika, iż na terenie naszego powiatu jest znaczna część osób, którym nie przysługuje prawo do zasiłku. Ogółem są to 3373 osoby. Bezrobotni, którym przysługuje prawo do zasiłku wynosi 769 osoby. Powiatowy Urząd Pracy kieruje do osób bezrobotnych następujące programy, (stan na 31.12.2006 r.):

- Prace interwencyjne
- Roboty publiczne
- Przygotowanie zawodowe
- Staże
- Prace społecznie użyteczne
- Szkolenia
- Dotacje na podjęcie działalności gospodarczej
- Refundacja kosztów wyposażenia stanowiska pracy
- Dodatki aktywizacyjne
- Stypendia na kontynuację nauki
- Zwrot kosztów dojazdu do pracy
- Zwrot kosztów zakwaterowania

Doradztwo i poradnictwo zawodowe dla osób bezrobotnych.

Bezrobotni, korzystający z usług doradców zawodowych, najczęściej zgłaszają brak umiejętności przygotowania dokumentów aplikacyjnych w sprawie pracy oraz

przygotowania się do rozmowy kwalifikacyjnej. W przypadku skierowania bezrobotnych do doradców przez pośredników pracy najczęściej występującym problemem jest brak motywacji do podjęcia pracy. Osoby niepełnosprawne, poza w/w problemami, w rozmowie z doradcą zawodowym zgłaszają trudności związane z brakiem możliwości znalezienia zatrudnienia dostosowanego do ich niepełnosprawności.

Równie ważną sprawą naszego powiatu są (stan na 31.12.2006 r.):

- Bezrobotni samotnie wychowujący co najmniej jedno dziecko w wieku do lat 7 - 147 osób
- Bezrobotni niepełnosprawni - 183 osób
- Długotrwale bezrobotni ogółem - 2792 osób
- Bezrobotni bez kwalifikacji zawodowych ogółem - 1218 osób

Bezpośrednim i najbardziej widocznym skutkiem bezrobocia jest obniżenie standardu materialnego rodziny, co wymusza konieczność korzystania z pomocy społecznej. Bezrobocie powoduje zmianę sytuacji społecznej i emocjonalnej całej rodziny, zarówno dorosłych, jak i dzieci. Częstszym zjawiskiem jest izolacja społeczna. Ograniczone zostają kontakty interpersonalne wszystkich członków rodziny bezrobotnego zarówno ze znajomymi, jak i dalszą rodziną. Bezrobocie wpływa także niekorzystnie na układ stosunków wewnątrzrodzinnych, przy czym okazuje się, że bezrobocie mężczyzn ma znacznie bardziej negatywne skutki dla rodziny niż bezrobocie kobiet. Bezrobotny mężczyzna doświadcza silnej frustracji, obniżenie swojej pozycji w rodzinie, utrata autorytetu, które to doznania powodują bezradność, apatię, sięganie po alkohol oraz inne używki.

2.5. *Niepełnosprawność.*

Istnieje wiele definicji i określeń niepełnosprawności, trudno jest przedstawić jedną wspólną. Jest to uzależnione od polityki państwa, wybranej filozofii, modelu niepełnosprawności, obowiązujących w danym społeczeństwie norm:

- Według uchwalonej przez Sejm Karty Praw Osób Niepełnosprawnych – „są to osoby, których sprawność fizyczna, psychiczna lub umysłowa trwale lub okresowo utrudnia ograniczenia lub uniemożliwia życie codzienne, naukę, pracę oraz pełnienie ról w społeczeństwie
- Zgodnie z ustawą z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych „niepełnosprawność” odnosi się do osób, których stan fizyczny, psychiczny lub umysłowy trwale lub okresowo utrudnia ograniczenia bądź uniemożliwia wypełnienie ról społecznych, a w szczególności zdolności do wykonywania pracy zawodowej, jeżeli uzyskały odpowiednie orzeczenie.

Wyróżnia się trzy stopnie niepełnosprawności, a mianowicie: stopień znaczny, umiarkowany i lekki, w zależności od zakresu trudności i ograniczeń spowodowanych przez naruszenie organizmu.

Przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie funkcjonuje Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności. Na koniec 2005 r. wydano ogółem dla osób po 16 roku życia 1246 orzeczeń o niepełnosprawności z czego 1199 orzeczeń z określeniem stopnia niepełnosprawności, 20 orzeczeń o nie zaliczeniu do osób niepełnosprawnych oraz 27 o odmowie ustalenia stopnia niepełnosprawności. W grupie osób przed 16 rokiem życia wydano ogółem 405 orzeczeń o niepełnosprawności z czego 329 orzeczeń o zaliczeniu do osób niepełnosprawnych, 75 orzeczeń o nie zaliczeniu do osób niepełnosprawnych oraz 1 orzeczenie o odmowie ustalenia niepełnosprawności. Natomiast na koniec 2006 r. wydano ogółem dla osób po 16 roku życia 1204 orzeczenia z czego 1114 orzeczeń z określeniem stopnia niepełnosprawności, 41 orzeczeń o niezaliczeniu do osób niepełnosprawnych oraz 49 orzeczeń o odmowie ustalenia stopnia niepełnosprawności. W grupie osób poniżej 16 roku życia wydano ogółem 429 orzeczeń o niepełnosprawności z czego 377 orzeczeń

o zaliczeniu do osób niepełnosprawnych, 45 orzeczeń o niezaliczeniu do osób niepełnosprawnych oraz 7 orzeczeń o odmowie ustalenia niepełnosprawności.

Szczegółowy podział wydawanych orzeczeń przez Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności obrazują poniższe zestawienia.

Tabela nr 12. Liczba wydanych orzeczeń wg przyczyn niepełnosprawności, stopnia niepełnosprawności, wieku, płci, wykształcenia oraz zatrudnienia stan na dzień 31.12.2005 r.

75

Lp.	kody	Stopnie niepełnosprawności			razem	wiek				płeć		Wykształcenie					Zatrudnie- nia	
		znaczn y	umiarkowany	lekki		16-25	26-40	40-60	60 i więcej	K	M	mniejsze niż podst.	podst.	zasad- nicze	średnie	wyższe	tak	nie
1	01-U)	9	28	15	52	26	9	11	6	19	33	4	32	15	1	0	4	48
2	02-P)	20	44	13	77	13	11	31	22	40	37	1	33	27	15	1	6	71
3	03-L)	15	15	14	44	5	6	15	18	14	30	2	21	15	6	0	9	35
4	04-O)	10	21	26	57	16	12	23	6	18	39	0	21	22	12	2	10	47
5	05-R)	103	207	129	439	43	68	232	96	218	221	3	142	169	104	21	108	331
6	06-E)	0	27	5	32	13	9	8	2	17	15	0	9	12	9	2	10	22
7	07-S)	100	114	49	263	18	15	118	112	122	141	3	114	84	53	9	48	215
8	08-T)	7	11	6	24	2	3	15	4	12	12	0	11	10	3	0	2	22
9	09-M)	17	8	2	27	3	2	14	8	15	12	0	10	10	7	0	5	22
10	10-N)	39	68	14	121	11	23	64	23	63	58	2	38	43	33	5	24	97
11	11-I)	20	31	12	63	9	10	28	16	39	24	0	26	19	16	2	9	54
razem		340	574	285	1199	159	168	559	313	577	622	15	457	426	259	42	235	964

Symbol przyczyny niepełnosprawności, oznacza się następująco:

- 01 - U – upośledzenie umysłowe;
- 02 - P – choroby psychiczne;
- 03 – L – zaburzenia głosu, mowy i choroby słuchu;
- 04 – O – choroby narządu wzroku;
- 05 – R – upośledzenie narządu ruchu;
- 06 – E – epilepsja;
- 07 – S – choroby układu oddechowego i krążenia;
- 08 – T – choroby układu pokarmowego;
- 09 – M – choroby układu moczowo-płciowego
10. 10 – N – choroby neurologiczne;
11. 11 – I – inne, w tym schorzenia: endokrynologiczne, metaboliczne, zaburzenia enzymatyczne, choroby zakaźne i odzwierzęce, zeszpecenia, choroby układu krwiotwórczego.

Tabela nr 13. Liczba wydanych orzeczeń według przyczyn niepełnosprawności, wieku i płci. Osoby przed 16 rokiem życia na dzień 31.12.2005 r.

Lp.	Kod niepełnosprawności	Razem	Wiek 0-3 lat	Od 4-7 lat	Od 8-16 lat	Płeć - K	Płeć - M
1	01-U)	10	0	0	10	2	8
2	02-P)	17	1	2	14	3	14
3	03-L)	14	0	4	10	4	10
4	04-O)	22	4	6	12	9	13
5	05-R)	49	13	12	14	27	22
6	06-E)	18	0	2	16	6	12
7	07-S)	110	12	37	51	51	59
8	08-T)	14	5	5	4	7	7
9	09-M)	13	6	2	5	6	7
10	10-N)	34	10	8	16	12	22
11	11-I)	28	6	8	14	11	17
Razem		329	57	86	186	138	191

Symbol przyczyny niepełnosprawności, oznacza się następująco:

1. 01 - U – upośledzenie umysłowe;
2. 02 - P – choroby psychiczne;
3. 03 – L – zaburzenia głosu, mowy i choroby słuchu;
4. 04 – O – choroby narządu wzroku;
5. 05 – R – upośledzenie narządu ruchu;
6. 06 – E – epilepsja;
7. 07 – S – choroby układu oddechowego i krążenia;
8. 08 – T – choroby układu pokarmowego;
9. 09 – M – choroby układu moczowo-płciowego
10. 10 – N – choroby neurologiczne;
11. 11 – I – inne, w tym schorzenia: endokrynologiczne, metaboliczne, zaburzenia enzymatyczne, choroby zakaźne i odzwierzęce, zeszpecenia, choroby układu krwiotwórczego

Tabela nr 14. Liczba wydanych orzeczeń wg przyczyn niepełnosprawności, stopnia niepełnosprawności, wieku, płci, wykształcenia oraz zatrudnienia na dzień 31.12.2006

Lp.	kody	Stopnie niepełnosprawności			razem	wiek				płeć		Wykształcenie					Zatrudnienie	
		znaczny	umiarkowany	lekki		16-25	26-40	40-60	60 i więcej	K	M	mniejsze niż podst.	podst.	zasadnicze	średnie	wyższe	tak	nie
1	01-U)	9	26	17	52	32	11	9	0	17	35	6	38	8	0	0	4	48
2	02-P)	12	39	33	84	10	22	39	13	47	37	0	32	21	27	4	10	74
3	03-L)	12	22	20	54	12	10	14	18	23	31	0	17	21	13	3	11	43
4	04-O)	12	20	26	58	6	18	18	16	28	30	0	12	22	20	4	10	48
5	05-R)	100	146	153	399	22	91	182	104	205	194	2	111	132	134	20	103	296
6	06-E)	7	20	11	38	6	17	11	4	15	23	0	15	22	1	0	4	34
7	07-S)	70	94	52	216	18	19	114	65	110	106	0	99	63	45	9	68	148
8	08-T)	11	14	10	35	1	8	21	5	13	22	0	16	13	6	0	8	27
9	09-M)	19	13	9	41	2	8	20	11	24	17	0	12	17	11	1	9	32
10	10-N)	27	42	15	84	8	30	34	12	45	39	0	16	32	28	8	22	62
11	11-I)	16	19	18	53	7	12	23	11	35	18	0	19	18	12	4	16	37
razem		295	455	364	1114	124	246	485	259	562	552	8	387	369	297	53	265	849

Symbol przyczyny niepełnosprawności, oznacza się następująco:

- 01 - U – upośledzenie umysłowe;
- 02 - P – choroby psychiczne;
- 03 – L – zaburzenia głosu, mowy i choroby słuchu;
- 04 – O – choroby narządu wzroku;
- 05 – R – upośledzenie narządu ruchu;
- 06 – E – epilepsja;
- 07 – S – choroby układu oddechowego i krążenia;
- 08 – T – choroby układu pokarmowego;
- 09 – M – choroby układu moczowo-płciowego
- 10, 10 – N – choroby neurologiczne;
- 11, 11 – I – inne, w tym schorzenia: endokrynologiczne, metaboliczne, zaburzenia enzymatyczne, choroby zakaźne i odzwierzęce, zeszpecenia, choroby układu krwiotwórczego.

Tabela nr 15. Liczba wydanych orzeczeń według przyczyn niepełnosprawności, wieku i płci. Osoby przed 16 rokiem życia stan na dzień 31.12.2006 r.

Lp.	Kod niepełnosprawności	Razem	Wiek 0-3 lat	Od 4-7 lat	Od 8-16 lat	Płeć - K	Płeć - M
1	01-U)	8	0	1	7	2	6
2	02-P)	19	0	3	16	7	12
3	03-L)	18	4	3	11	10	8
4	04-O)	22	1	8	13	11	11
5	05-R)	35	5	7	23	17	18
6	06-E)	15	2	5	8	5	10
7	07-S)	176	25	54	97	71	105
8	08-T)	7	4	2	1	2	5
9	09-M)	20	3	9	8	9	11
10	10-N)	38	13	9	16	16	22
11	11-I)	19	3	4	12	7	12
Razem		377	30	105	212	157	220

Symbol przyczyny niepełnosprawności, oznacza się następująco:

- 01 - U – upośledzenie umysłowe;
- 02 - P – choroby psychiczne;
- 03 – L – zaburzenia głosu, mowy i choroby słuchu;
- 04 – O – choroby narządu wzroku;
- 05 – R – upośledzenie narządu ruchu;
- 06 – E – epilepsja;
- 07 – S – choroby układu oddechowego i krążenia;
- 08 – T – choroby układu pokarmowego;
- 09 – M – choroby układu moczowo-płciowego
10. 10 – N – choroby neurologiczne;
11. 11 – I – inne, w tym schorzenia: endokrynologiczne, metaboliczne, zaburzenia enzymatyczne, choroby zakaźne i odzwierzęce, zeszpecenia, choroby układu krwiotwórczego.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie realizuje dofinansowania ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych zadań z zakresu rehabilitacji społecznej i zawodowej dla osób niepełnosprawnych:

➤ z zakresu rehabilitacji zawodowej

✓ udzielone pożyczki dla osób niepełnosprawnych

- 2005 - 1
- 2006 - 1

✓ w ramach programu PFRON pod nazwą: „Program Wyrównywania Różnic Między Regionami”

- 2005 - 0
- 2006 - 3

➤ z zakresu rehabilitacji społecznej

✓ dofinansowanie turnusów rehabilitacyjnych

- 2005 - 351
- 2006 - 398

✓ likwidacja barier architektonicznych i urbanistycznych

- 2005 - 32
- 2006 - 38

✓ likwidacja barier w komunikowaniu się

- 2005 - 23
- 2006 - 8

✓ programy celowe jako pomoc w zaopatrzeniu osób niepełnosprawnych w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze

- 2005 - 142
- 2006 - 405

W latach 2005-2006 dofinansowania kształtowały się następująco.

Tabela nr 16. Realizacja likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych

Bariera	Środki wykorzystane		Liczba osób objętych dofinansowaniem	
	2005	2006	2005	2006
Architektoniczne	262.438	308.948	32	38
W komunikowaniu się	37.381	9.354	23	8
Techniczna	0	3.440	0	2
Razem	299.819	321.742	55	48

Tabela nr 17. Dofinansowanie w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze

Wnioskodawca	Środki wykorzystane		Liczba osób objętych dofinansowaniem	
	2005	2006	2005	2006
Osoby niepełnosprawne (w tym dzieci i dorośli)	131.316	228.869	142	405
Razem	131.316	228.869	142	405

Tabela nr 18. Dofinansowanie turnusów rehabilitacyjnych

Wnioskodawcy	Środki wykorzystane		Liczba osób objętych dofinansowaniem	
	2005	2006	2005	2006
Osoby dorosłe niepełnosprawne	128.197	165.618	217	264
Dzieci niepełnosprawne	26.022	31.053	55	45
Opiekunowie dzieci i dorosłych	35.212	41.594	79	89
Razem	189.431	238.265	351	398

W 2005 r. wskaźnik zatrudnienia osób niepełnosprawnych wśród osób w wieku produkcyjnym od 18 lat do 59 lat (kobiety) i 64 lat (mężczyźni) wynosił zaledwie 18,6%. Znaczna więc część tej populacji jest bierna zawodowo. Zatrudnienia osób niepełnosprawnych stanowi jeden z ważnych problemów społecznych.

Na terenie powiatu tucholskiego funkcjonują następujące zakłady pracy chronionej, zatrudniające osoby niepełnosprawne:

- Tartak Heban sp. z o.o. w Cekcynie
- Przedsiębiorstwo Wielobranżowe „Łuczniczka” sp. z o.o.
Zakład Wyrobów Czekoladowych w Tucholi
- PACK DRUK Poligrafia Uszok & Uszok w Toruniu
Zakład Produkcyjny w Tucholi
- Firma Wegner i Spółka w Tucholi
- „TUCHMET” Spółdzielnia Inwalidów Branży Metalowej w Tucholi

Usługi opiekuńcze i usługi specjalistyczne dla osób niepełnosprawnych i dla osób przewlekle chorych.

Niepełnosprawność może być związana z długotrwałą chorobą. Dla takich osób Ośrodki Pomocy Społecznej prowadzą usługi opiekuńcze oraz usługi specjalistyczne. Usługi mogą być w drodze przetargu przekazane do realizacji przez inne jednostki jak np. usługi wykwalifikowanych pielęgniarzek.

Udzielanie świadczeń w postaci usług opiekuńczych i specjalistycznych przedstawia się następująco.

Tabela nr 19. Usługi opiekuńcze z podziałem na gminy na lata 2005-2006

Lp.	GOPS	Rok	Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń w zł.	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
1	Tuchola	2005	21	6.143	45.618	20	28
		2006	10	5.135	33.378	10	10
2	Cekcyn	2005	10	2.015	48.609	10	10
		2006	9	1.745	51.262	9	17
3	Gostycyn	2005	2	1.880	11.994	2	2
		2006	3	1.732	11.193	3	4
4	Kęsowo	2005	0	0	0	0	0
		2006	2	172	382	2	2
5	Lubiewo	2005	0	0	0	0	0
		2006	0	0	0	0	0
6	Śliwice	2005	1	206	1.306	1	1
		2006	1	443	3.178	1	1

Świadczenia z zakresu pomocy społecznej wypłacane są również dla osób ze względu na niepełnosprawność i długotrwałą chorobę. Udzielane świadczenia przedstawiają się następująco.

Tabela nr 20. Ilość osób korzystających z pomocy społecznej ze względu na niepełnosprawność i długotrwałą chorobę

Lp.	GOPS	Rok	Niepełnosprawni		Długotrwała choroba	
			Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie
1	Tuchola	2005	92	340	55	210
		2006	53	190	44	163
2	Cekcyn	2005	72	312	52	188
		2006	78	336	58	231
3	Gostycyn	2005	24	107	0	0
		2006	27	126	0	0
4	Kęsowo	2005	31	125	2	5
		2006	31	136	1	6
5	Lubiewo	2005	13	59	1	7
		2006	12	52	2	7
6	Śliwice	2005	76	299	60	260
		2006	3	17	2	15

Na terenie powiatu tucholskiego znajduje się jeden Dom Pomocy Społecznej w Wysokiej, do którego kierowane są osoby niepełnosprawne oraz przewlekle somatycznie chore. Na koniec 2006 r. w DPS Wysoka przebywało 46 osób, w tym 25 osób z powiatu tucholskiego oraz 22 osoby z innych powiatów.

Tabela nr 21. Stan mieszkańców DPS Wysoka wg powiatów, z których pochodzą.

Lp.	Nazwa powiatu	Ilość osób
1	tucholski	25
2	bydgoski grodzki	12
3	bydgoski ziemski	1
4	inowrocławski	2
5	toruński	6
6	mogileński	1
Razem		47

Dom Pomocy Społecznej zapewnia usługi opiekuńcze m.in. pomoc w podstawowych czynnościach życiowych: karmienie, ubieranie, mycie, kąpanie i golenie osób, które nie mogą tych czynności wykonać samodzielnie, udzielanie niezbędnej pomocy w załatwianiu spraw osobistych, podnoszenie sprawności fizycznej, inspirowanie do aktywnego życia, zapewnienie spokoju i bezpieczeństwa na terenie Domu oraz opieki w czasie zorganizowanych zajęć poza Domem.

Dom Pomocy Społecznej w Wysokiej, świadczy również usługi wspomagające dla mieszkańców m.in. organizowanie terapii zajęciowej, umożliwianie korzystania z biblioteki, prasy codziennej oraz przepisów prawnych dotyczących domów pomocy społecznej. Zapewnia zorganizowanie świąt, uroczystości okazjonalnych oraz umożliwia udział w imprezach kulturalnych i turystycznych. DPS dąży także do utrzymywania i rozwijania kontaktu z rodziną i środowiskiem. Dom posiada stałą opiekę lekarską i pielęgniarскую, rehabilitację leczniczą i usprawnianie. Zaopatrza w leki i artykuły sanitarne oraz w środki pomocnicze i przedmioty ortopedyczne.

Dom Pomocy Społecznej zapewnia godne warunki życia i opieki, kształtuje aktywne postawy życiowe, stwarza warunki do pełnego uczestnictwa osób niepełnosprawnych w życiu kulturalnym, rekreacji itp.

Na terenie powiatu znajduje się również Środowiskowy Dom Samopomocy. W placówce obecnie liczba miejsc wynosi 25 osób, które są wykorzystane. Obecnie placówka ubiega się o zwiększenie miejsc do 30. Podopieczni Domu uczestniczą w wielu imprezach kulturalnych i sportowych.

2.6 Patologie społeczne.

Wraz z gwałtownymi przemianami, które zachodziły we wszystkich dziedzinach życia społeczno – ekonomicznego, nastąpił wzrost przestępczości i zjawisk patologicznych. Przestępczość zaczęła przybierać nowe, coraz groźniejsze i bardziej skomplikowane formy. Walka z nią stała się jednym z podstawowych zadań wszystkich państw. Chcąc skutecznie jej przeciwdziałać, należy dokładnie poznać czynniki będące przyczynami patologii społecznych. Do tych podstawowych czynników zalicza się między innymi alkoholizm i narkomanię. Warto również zwrócić uwagę na takie negatywne zachowania, jak działania o charakterze zorganizowanej przestępczości, agresję i przemoc. Łatwość kupna alkoholu, dostępność zakupu, nieograniczony czas sprzedaży powoduje, że państwo, co pewien czas wprowadza reformy, polegające bądź na podwyżce cen alkoholu, bądź na pewnych ograniczeniach sprzedaży. Dorośli nie potrafią wyegzekwować przestrzegania przepisów, które sami stworzyli. Społeczna aprobata picia wytwarza obojętny stosunek do pijących dzieci. Zjawisko narkomanii, sporadyczne i bardziej o charakterze jednostkowym niż społecznym występowało zawsze w dziejach ludzkości. Rozwój tego zjawiska związany jest z rozwojem cywilizacji, który oprócz wielu osiągnięć w różnych dziedzinach życia, spowodował również skutki negatywne. Gwałtowne tempo życia, wymagające nadmiernego wysiłku psychicznego, permanentne napięcie nerwowe stały się przyczyną wielu niepowodzeń życiowych, konfliktów interpersonalnych oraz związanych z tym zaburzeń nerwowych u wielu ludzi. Szukanie sposobów rozwiązywania problemów życiowych i rozładowywania napięć, prowadzi do masowego występowania uzależnień między innymi narkomanii.

Zjawisko to obejmuje swym zasięgiem coraz młodsze pokolenie, bowiem granica wieku osób mających pierwszy kontakt z narkotykami ciągle się obniża. Duży wpływ na popularyzację narkotyków mają również mass media. Sięgają po nie ci, którzy są słabi psychicznie, ale także ci, którzy radzą sobie świetnie i mają silną osobowość. Narkotyk stał się kolejnym rodzajem używki, ale jednocześnie w przeciwieństwie do kawy, herbaty czy nawet alkoholu dokonuje ogromnego spustoszenia w organizmie ludzkim.

Przemoc określana jest jako użycie siły w stosunku do osoby lub grupy osób,

najczęściej w celu wymuszenia określonych zachowań albo postaw. Siła, presja, przemoc kojarzą się z agresją. Agresja, przemoc dzieci i młodzieży staje się niewątpliwie problemem społecznym, przyjmuje coraz większe rozmiary, przejawia się w różnych formach i z różnym nasileniem. Ważne są również motywy, wśród nieletnich przestępców są to najczęściej: namowa kolegów, chęć posiadania środków materialnych, zaimponowanie innym, zwrócenie na siebie uwagi, chęć przebywania w grupach nieformalnych, powielanie rodzinnych wzorów zachowań, szukanie akceptacji, poczucie bezkarności.

Najczęstszym zjawiskiem patologicznym występującym na terenie naszego powiatu tucholskiego jest alkoholizm. Jego przyczyny to najczęściej

- utrata pracy;
- trudna sytuacja materialna;
- nieporadność życiowa;
- niska kultura picia;
- uwarunkowania genetyczne;
- konflikty rodzinne o różnej etiologii;
- szeroki dostęp do zakupu alkoholu;

Przyznana pomoc ze względu na alkoholizm przedstawia się następująco.

Tabela nr 22. Przyznana pomoc ze względu na alkoholizm stan na 31.12.2005r.

Lp.	gmina	Liczba rodzin	Liczba osób
1	Tuchola	80	190
2	Cekcyn	24	91
3	Gostycyn	37	150
4	Lubiewo	10	47
5	Kęsowo	1	1
6	Śliwice	11	46
RAZEM		163	525

W porównaniu do 2005 r. zwiększyła się liczba rodzin objętych pomocą ze względu na przyznawanie pomocy ze względu na alkoholizm. Przyznana pomoc przedstawia się następująco.

Tabela nr 23. Przyznana pomoc ze względu na alkoholizm stan na 31.12.2006r.

Lp.	gmina	Liczba rodzin	Liczba osób
1	Tuchola	80	200
2	Cekcyn	24	86
3	Gostycyn	32	123
4	Lubiewo	26	80
5	Kęsowo	1	1
6	Śliwice	16	68
RAZEM		179	558

Skutki ograniczenia tej patologii reguluje Ustawa o Wychowaniu w Trzeźwości i Przeciwdziałaniu Alkoholizmowi, która zawiera skoordynowany system działań włączając w to administrację rządową i samorząd terytorialny. Warunkiem funkcjonowania ustawy jest m.in. powołanie Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Te rozwiązania umożliwiły gminom samodzielność w tworzeniu zintegrowanych działań profilaktycznych.

W gminach powiatu tucholskiego funkcjonują punkty konsultacyjne dla osób uzależnionych i współuzależnionych oraz rodzinne punkty konsultacyjne.

W gminie Tuchola działają następujące punkty konsultacyjne:

- Punkt Konsultacyjny dla Ofiar Przemocy w Rodzinie, w którym udzielane jest poradnictwo specjalistyczne w zakresie przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie;
- Punkt Konsultacyjny ds. Uzależnień od Narkotyków, który prowadzony jest przez Polskie Towarzystwo Zapobiegania Narkomanii.

Problem wymagający głębszej diagnozy i docelowego rozwiązania to zjawisko przemocy w rodzinie. Jest to ciągle problem mający znamiona problemu ukrytego.

Do punktów konsultacyjnych trafiają głównie osoby dorosłe, często są to rodziny doznające przemocy, jak również członkowie rodziny oraz świadkowie. Przeważająca część korzystających z porad Punktu to kobiety, ale zdarzają się również mężczyźni.

W punkcie konsultacyjnym dla ofiar przemocy w rodzinie udzielana jest pomoc w formie porad prawnych radcy prawnego, porady socjalne pracowników socjalnych a także prowadzona jest terapia indywidualna i wsparcie terapeuty oraz psychologa. Natomiast w punkcie konsultacyjnym ds. uzależnień od narkotyków najczęściej udzielane są porady dotyczące miejsc, gdzie można odbyć terapię odwykową lub co zrobić, gdy podejrzewamy, że dziecko zażywa substancje psychoaktywne.

Nie ma bezpośredniej przyczyny przemocy. Specyficzna jest interakcja pewnych systemów jednak nie musi uruchomić się typowy wzorec przemocowy. Jednym z takich wzorców jest obowiązujący system przekonań i wartości kulturowych. Na osobę stosującą przemoc oddziałuje ponadto szereg elementów takich jak: nieprawidłowy model zachowania, bezrobocie, izolacja społeczna, alkoholizm. W wyniku niesprzyjającej korelacji tych czynników może dojść do utworzenia wzorca przemocowego. Zadaniem terapeuty jest reorganizacja dotychczasowego systemu i uruchomienie procesu zmian.

Przyczyn narkomanii i alkoholizmu jest wiele, może to być: dysfunkcja rodziny, bezrobocie, podatność na manipulacje, niewydolność opiekuńczo-wychowawcza, brak zagospodarowania czasu wolnego, demoralizacja i inne.

Zgodnie z Ustawą o Wychowaniu w Trzeźwości i Przeciwdziałaniu Alkoholizmowi, gmina ma za zadanie wspierać finansowo leczenie odwykowe, które zajmuje się leczeniem osób uzależnionych od alkoholu, narkotyków i innych substancji psychoaktywnych.

W styczniu 2006 r. rozpoczęła działalność Poradnia Terapii Uzależnień Szpitala Tucholskiego sp. z o. o. NZOZ. Z porad udzielanych w Poradni skorzystało: ogółem liczba leczonych – 166 osób, udzielone porady – 545, w tym: uzależnieni od alkoholu ogółem 513, osoby współuzależnione ogółem – 28, osoby uzależnione od narkotyków ogółem – 2, rodziny osób uzależnionych od narkotyków ogółem – 2. Realizując poszczególne zadania gminnego Programu Profilaktyki Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomanii, gmina powierzała wykonanie również organizacjom

pozarządowym posiadającym zapis w statucie określający ich zaangażowanie w sprawy związane z rozwiązywaniem problemów alkoholowych czy narkomanii. Wśród wielu organizacji nieformalnych ważnym partnerem gminy są kluby i grupy abstynenckie działające na terenie Tucholi: Grupa AA „Odnowa”; Grupa AA „Nadzieja”; Klub Abstynenta „KROKUS”; Grupa AL. – ANON „Jutrzanka”; Grupa ALATEEN.

Z informacji udostępnionych przez Komendę Powiatową Policji w Tucholi w 2005 r. na terenie działań Komendy przeprowadzono 40 postępowań w sprawie przestępstw przeciwko rodzinie i opiece. Zanotowano 539 interwencji domowych a liczba pokrzywdzonych w wyniku przemocy wyniosła 416 z czego 241 kobiety, 38 mężczyzn i 137 to małoletni do 18 lat. Natomiast w 2006 r. przeprowadzono 58 postępowań w sprawie przeciwko rodzinie i opiece. Zanotowano 401 interwencji domowych a liczba pokrzywdzonych w wyniku przemocy wyniosła 525 z czego 306 kobiety, 45 mężczyzn, 110 to małoletni do ukończenia lat 13, 64 to małoletni od 13 lat do 18 lat.

Najczęstszym skutkiem stosowania przemocy w funkcjonowaniu rodziny jest zanik więzi rodzinnych wzajemna nienawiść, brak poczucia bezpieczeństwa (szczególnie dla małoletnich) i utrata wzorców postępowania zgodnych z normami społecznymi. Sytuacja konfliktowa powoduje, że część dzieci i młodzieży większość czasu spędza poza domem, co naraża je na niekorzystny wpływ środowiska rówieśniczego. Spotykanym wśród nieletnich skutkiem stosowania przemocy w rodzinie jest naśladowanie wyniesionych „wzorców” z domu i przenoszenie ich na kontakty z rówieśnikami. Przejawia się to wzrostem agresji już na etapie szkoły podstawowej.

Z problemem przemocy zmagają się również ośrodki pomocy społecznej. OPS obejmują swoją opieką osoby z problemami przemocy i przyznają tym osobom pomoc, która przedstawia się następująco.

Tabela nr 24. Przyznana pomoc ze względu na przemoc w rodzinie stan na 31.12.2005r.

Lp.	gmina	Liczba rodzin	Liczba osób
1	Tuchola	37	178
2	Cekcyn	5	25
3	Gostycyn	0	0
4	Lubiewo	1	1
5	Kęsowo	0	0
6	Śliwice	0	0
RAZEM		43	204

Jednakże w porównaniu do 2006 r. przyznana pomoc ze względu na przemoc w rodzinie zwiększyła się, co spowodowane jest zwiększeniem zgłaszanych problemów przemocy domowej wobec osób najbliższych. Bardzo często w trakcie rozmowy z ofiarą przemocy ujawnia się problem alkoholowy osoby stosującej przemoc. Przyznawana pomoc materialna ze względu na przemoc w rodzinie w 2006 r. przedstawia się następująco.

Tabela nr 25. Przyznana pomoc ze względu na przemoc w rodzinie stan na 31.12.2006r.

Lp.	gmina	Liczba rodzin	Liczba osób
1	Tuchola	36	172
2	Cekcyn	7	36
3	Gostycyn	0	0
4	Lubiewo	9	41
5	Kęsowo	0	0
6	Śliwice	0	0
RAZEM		52	249

Dzięki działaniom Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w 2006 r. na terenie powiatu tucholskiego powstał Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie. Swoją działalność rozpoczął od czerwca 2007 r. Formy pomocy udzielanej przez Ośrodek Wsparcia to między innymi zapewnienie schronienia ofiarom przemocy na okres trzech miesięcy (pobyt w Hostelu jest bezpłatny), udzielana jest natychmiastowa pomoc psychologiczna, medyczna i socjalna.

Ośrodek służy pomocą instytucjom, które działają na polu pomocy społecznej, oświaty itp. Współpracuje również ze służbą zdrowia, organami wymiaru sprawiedliwości, prokuraturą, policją, placówkami oświaty oraz innymi podmiotami, których działalność skierowana jest na przeciwdziałanie przemocy w rodzinie. Zadaniem Ośrodka jest także współpraca m.in. z Niebieską Linia, Fundacją Dzieci Niczyje, Komitet Ochrony Praw Dziecka.

Od dnia rozpoczęcia działalności tj. od czerwca 2007 r. lista osób przebywających w Hostelu SOW wynosi 8 osób w tym 4 kobiety i 4 dzieci. Natomiast liczba udzielonych porad przez specjalistów przedstawia się następująco: 75 porad – pracownicy socjalni pierwszego kontaktu, 20 porad - psycholog, 33 porady – prawnik oraz 7 porad udzielonych przez konsultanta ds. współzależności.

Najczęściej zgłaszane problemy przez osoby korzystające z usług SOW to między innymi: przemoc w rodzinie - przemoc fizyczna, psychiczna, seksualna, ekonomiczna, zaniedbanie; rozwód – konflikt rozwodowy w rodzinie; sprawy dotyczące opieki nad dziećmi; kontakt z dziećmi po i w trakcie rozwodu rodziców; sprawy mieszkaniowe, w tym zagrożenie bezdomnością; problemy bytowe - materialne; sprawy zdrowotne; rodzina z problemem alkoholowym.

Podsumowanie.

W pomocy społecznej ważną rolę odgrywa system wsparcia psychologicznego, umocnienie postaw aktywnych w każdej sferze obszaru społecznego i problemów indywidualnych, poradnictwa prawnego, pedagogicznego, terapii i wyspecjalizowanej pracy socjalnej połączonej ze stymulowaniem postaw wśród społeczności.

Problemy społeczne nie są sprawą pojedynczych osób, ale całych środowisk, rodzin, grup społecznych. Z założenia pomoc społeczna winna wspierać wszystkie te osoby i rodziny, które same nie są w stanie poradzić sobie z trudną sytuacją życiową w jakiej się znalazły. Sytuacja ta nie oznacza przy tym tylko ubóstwa, braku niezbędnych środków, ale także wiele innych powodów uniemożliwiających jednostkom i rodzinom zaspokojenie niezbędnych potrzeb życiowych oraz samodzielnego funkcjonowania w społeczeństwie. W tej sytuacji konieczne było zdiagnozowanie środowiska powiatu tucholskiego. Pomoc społeczną organizują organy administracji rządowej i samorządowej, współpracując w tym zakresie z innymi podmiotami, m.in. z organizacjami pozarządowymi. Pełna realizacja zadań pomocowych jest możliwa tylko we współpracy ośrodków pomocy społecznej, oświatą, służbą zdrowia, sądem, policją itp.

Należy zaznaczyć, iż przy modyfikacji diagnozy dzięki uprzejmości i wsparciu poniższych podmiotów udało się tego dokonać. Szczególne uznanie kierujemy do następujących instytucji, dzięki którym została uaktualniona diagnoza środowiskowa problemów społecznych:

- Starostwo Powiatowe w Tucholi wydział Promocji i Rozwoju Powiatu;
- Powiatowy Pełnomocnik ds. Osób Niepełnosprawnych;
- Ośrodek Pomocy Społecznej w Tucholi;
- Powiatowy Urząd Pracy w Tucholi;
- Komenda Powiatowa Policji w Tucholi;
- Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie w Tucholi.
- Urząd Miejski w Tucholi;
- Urząd Miejski wydział Spraw Obywatelskich w Tucholi;
- Urząd Gminy Gostycyn;

- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Gostycynie;
- Gminny Pełnomocnik ds. Osób Niepełnosprawnych Gostycyn;
- Urząd Gminy Cekcyn;
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Cekcynie;
- Gminny Pełnomocnik ds. Osób Niepełnosprawnych w Cekcynie;
- Urząd Gminy Kęsowo;
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kęsowie;
- Gminny Pełnomocnik ds. Osób Niepełnosprawnych Kęsowo;
- Urząd Gminy Lubiewo
- Gminny Pełnomocnik ds. Osób Niepełnosprawnych Lubiewo;
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lubiewie;
- Urząd Gminy Śliwice;
- Gminny Ośrodek Pomocy społecznej w Śliwicach;
- Gminny Pełnomocnik ds. osób Niepełnosprawnych w Śliwicach;
- Powiatowy Inspektor Sanitarny w Tucholi;
- Stowarzyszenie Rodziców Dzieci Specjalnej Troski w Tucholi;
- Dom Pomocy Społecznej w Wysokiej;
- Dom Dziecka w Tucholi;
- Stowarzyszenie Rodzin Zastępczych Powiatu Tucholskiego „Dziecko w Rodzinie”;
- Środowiskowy Dom Samopomocy w Tucholi;
- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Tucholi;

Przy modyfikacji niniejszej diagnozy skorzystano z następujących źródeł:

- Ustawa o pomocy społecznej z 2004 r.,
- Karta Praw Osób Niepełnosprawnych,
- Ustawa o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych,
- Ustawa o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy z 2004 r.,
- dane zebrane z Instytutu Pracy i Spraw Socjalnych,
- Instytut Medycyny Pracy im. Prof. J. Nofera, Udoskonalenie systemu funkcjonowania służb orzekających o niepełnosprawności, materiały szkoleniowe dla lekarzy.,

- Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- T. Majewski, C. Miżejewski, W. Sobczak, Gmina a niepełnosprawność,
- Instytut Rozwoju Służb Społecznych, Niepełnosprawność i Rehabilitacja,
- materiały pomocnicze z Internetu.

STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH

NA LATA 2008 - 2014

Opracowanie modyfikacji strategii:
Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie
Tuchola 2007 rok

Wstęp.

Przygotowana w 2000 roku Strategia zawierała obszerne plany działań w sferze pomocy społecznej, szkolnictwa, promocji zdrowia. Opracowując ją brano pod uwagę głównie zaangażowanie finansowe jednostek powiatowych. Kilkuletnie doświadczenia w pracy nad Strategią wskazują, iż bardzo trudno zrealizować zamierzenia w niej zawarte dysponując jedynie środkami powiatowymi budżetowymi w ramach poszczególnych jednostek. Jest wręcz niemożliwym wykonywanie działań w szerokim zakresie bez zaangażowania środków pozyskiwanych z zewnątrz, czyli ze źródeł pozabudżetowych.

Należy również podkreślić fakt znikomego zainteresowania poszczególnych jednostek odpowiedzialnych za realizację zadań w rozszerzonym zakresie. Na wielokrotne zachęcanie do współpracy i zwiększenia zaangażowania, jednostki odpowiadały lakonicznymi pismami, a najczęściej w ogóle nie podejmowały dialogu. Dotyczy to zarówno próśb o przedstawienie corocznych sprawozdań odnośnie realizacji zadań, jak i pomocy przy pracy nad zmianą kształtu Strategii. Można stwierdzić, iż zainteresowanie i współdziałanie przejawia się tylko w stosunku do zadań, które i tak są realizowane statutowo.

Nie ma możliwości wprowadzenia szerokich zmian ze względu na brak dodatkowych środków. Istniejące zasoby zarówno finansowe, jak i ludzkie umożliwiają wykonywanie harmonogramu w następujący, uaktualniony sposób.

W poprzednim kształcie Strategii wśród odpowiedzialnych za realizację zadań wyznaczono jednostki powiatowe, gminne oraz inne instytucje współpracujące i angażujące się w problematykę pomocy społecznej.

Niniejszy projekt zmodyfikowano i przygotowano na okres 2008-2014.

Harmonogram realizacji zadań wynikających ze strategii

Cel główny A

Zapobieganie problemom społecznym

Cel cząstkowy 1

Przeciwdziałanie bezrobociu.

Zadania	Odpowiedzialny	Źródła finansowania	Czas realizacji
1. Wykształcenie wszechstronnych postaw, umiejętności koniecznych do bycia elastycznym na rynku pracy	Szkolnictwo powiatowe	Budżet powiatu	Praca ciągła
2. Dostosowanie kierunków kształcenia do rynku pracy	Szkolnictwo powiatowe	Budżet powiatu	Praca ciągła
3. Realizacja programów aktywizacji zawodowej	Powiatowy Urząd Pracy	Budżet powiatu	Praca ciągła
4. Uruchomienie sieci wsparcia np. poprzez programy aktywizacji zawodowej	Powiatowy Urząd Pracy	Budżet powiatu	Praca ciągła
5. Pozyskiwanie miejsc pracy, szczególnie dla osób niepełnosprawnych	Powiatowy Urząd Pracy przy współpracy z pracodawcami	Budżet powiatu	Praca ciągła

6. Przekwalifikowania, kursy, szkolenia	Powiatowy Urząd Pracy	Budżet powiatu	Praca ciągła
7. Prowadzenie warsztatów umiejętnego poszukiwania pracy dla osób długotrwale bezrobotnych	Powiatowy Urząd Pracy	Budżet powiatu	Praca ciągła
Tworzenie instytucji przeciwdziałających wykluczeniu społecznemu (KIS, CIS, Inkubatory Przedsiębiorczości, Spółdzielnie Socjalne)	Ośrodki Pomoc Społecznej	Budżet powiatu Budżet gmin	Praca ciągła

Cel cząstkowy 2

Zapobieganie patologiom społecznym.

Zadania	Odpowiedzialny	Źródła finansowania	Czas realizacji
1. Wdrażanie programów prozdrowotnych w szkołach	Szkolnictwo powiatowe	Budżet powiatu	Praca ciągła
2. Indywidualne programy wychowawcze dla młodzieży i rodziców realizowane w szkołach	Szkolnictwo powiatowe	Budżet powiatu	Praca ciągła
3. Wspieranie sieci świetlic środowiskowych i	Zarządy gmin Zarząd Powiatu	Budżet gmin	Praca ciągła

terapeutycznych			
4. Wykreowanie zdrowego stylu życia	Placówki służby zdrowia, Ośrodki pomocy społecznej, Szkolnictwo powiatowe, Powiatowa Stacja Sanitarno - Epidemiologiczna	Budżet powiatu Budżet gmin	Praca ciągła
Wdrażanie programów profilaktycznych w szkołach (narkotyki, alkohol, agresja)	Szkolnictwo powiatowe,	Budżet powiatu	Praca ciągła
5. Tworzenie poradni leczenia uzależnień od alkoholu, narkotyków.	Placówki służby zdrowia, Ośrodki pomocy społecznej, Szkolnictwo powiatowe, Powiatowa Stacja Sanitarno - Epidemiologiczna	Budżet powiatu Budżet gmin	Praca ciągła

Cel cząstkowy 3

Łagodzenie ubóstwa

Zadania	Odpowiedzialny	Źródła finansowania	Czas realizacji
1. Wykształcenie postawy aktywności życiowej	Szkoły powiatowe	Budżet powiatu	Praca ciągła
2. Organizowanie akcji charytatywnych, loterii, aukcji, zbiórki darów	Organizacje pozarządowe, ośrodki pomocy społecznej	Budżet powiatu Budżety gmin	Praca ciągła
3. Propagowanie sponsoringu	Organizacje pozarządowe, ośrodki pomocy społecznej	Budżety gmin, środki sponsorów	Praca ciągła

Cel cząstkowy 4

Promowanie aktywności obywatelskiej w zakresie pomocy społecznej

Zadania	Odpowiedzialny	Źródła finansowania	Czas realizacji
1. Podejmowanie uchwał przez rady gmin i radę powiatu dotyczących współpracy i dofinansowania organizacji pozarządowych i	Zarząd powiatu Rady gmin	Budżet powiatu	Praca ciągła

inicjatyw obywatelskich.			
2. Dofinansowanie działalności organizacji pozarządowych i inicjatyw obywatelskich.	Zarząd powiatu	Budżet powiatu	Praca ciągła
3. Organizowanie konkursów na programy i projekty.	Zarząd powiatu	Budżet powiatu	Praca ciągła
4. Upowszechnianie wolontariatu	Organizacje pozarządowe, środki masowego przekazu	Budżet powiatu	Praca ciągła
5. Punkt doradczy dla organizacji pozarządowych zapewniający obsługę prawną i księgową	Zarząd powiatu	Budżet powiatu	Praca ciągła

Cel główny B

Wszechstronny rozwój i integracja osób w społeczności lokalnej.

Cel częściowy 1.

Zapewnienie osobom starszym godnych warunków życia i opieki

Zadania	Odpowiedzialny	Źródła finansowania	Czas realizacji
1. Wykształcenie aktywnych postaw życiowych (zmiana	Ośrodki pomocy społecznej, PCPR,	Budżet powiatu	Praca ciągła

modelu życia, zaktywizowanie społeczeństwa)	DPS	Budżety gmin	
2. Opieka medyczna i pomoc socjalna	Powiatowe i gminne placówki służby zdrowia, ośrodki pomocy społecznej	Budżet powiatu Budżety gmin	Praca ciągła
3. Organizowanie systemu działań wspierających osoby starsze i rodziny	Ośrodki pomocy społecznej, DPS, organizacje pozarządowe	Budżet powiatu Budżety gmin Środki organizacji pozarządowych	Praca ciągła

**PROGRAM WYRÓWNYWANIA SZANS OSOBOM
NIEPEŁNOSPRAWNYM
W POWIECIE TUCHOLSKIM**

NA LATA 2008 - 2014

Opracowanie modyfikacji programu:
Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie
Tuchola 2007 r.

Wstęp.

Według danych statystycznych liczba osób niepełnosprawnych w społeczeństwie sięga około 14 % populacji. Jest to na tyle poważny wskaźnik, żeby problemem niepełnosprawności zajęły się jednostki samorządowe. Nie wystarcza jednak sił – zasobów ludzkich i innych, np. materialno – lokalowych, a tym bardziej środków finansowych, aby sprawy te można załatwić pomyślnie, z pożytkiem dla tak dużej grupy mieszkańców powiatu. Dlatego w planie pracy – programu w zakresie pomocy osobom niepełnosprawnym i ich rodzinom – poświęcono wiele troski o budowanie i pomoc w tworzeniu i działaniu organizacji pozarządowych – non profit – które w swych statutach mają na celu pomoc i wspieranie osób niepełnosprawnych, a także coraz szerzej widocznych grup wolontariackich.

Problemy osób niepełnosprawnych sięgają wszystkich niemal dziedzin ich życia. Najbardziej jednak dotyczą edukacji dzieci i młodzieży, rehabilitacji i leczenia, a także niwelowania barier architektonicznych oraz pomocy społecznej w sprawach bytowo – socjalnych.

Koniecznością staje się współdziałanie wszystkich jednostek samorządowych a także organizacji pozarządowych i grup wolontariuszy w zakresie rozpoznania potrzeb, przygotowania i pomocy organizacyjnej oraz pozyskiwania środków zarówno budżetowych, jak i pozabudżetowych. Cennym uzupełnieniem pomocy materialnej są akcje zbiórki żywności, odzieży i sprzętów, z których korzystają osoby niezdolne, w tym rodziny osób niepełnosprawnych.

Program Wyrównywania Szans Osobom Niepełnosprawnym w Powiecie Tucholskim obejmuje swoim zakresem działania lata 2008-2014.

Harmonogram realizacji zadań programu do celu szczegółowego:

Zintegrowanie działań samorządów lokalnych i organizacji pozarządowych na rzecz osób niepełnosprawnych.

Cel szczegółowy 1.

Zadania	Sposób realizacji (metoda)	Wykonawcy	Termin realizacji
Monitorowanie i ewaluacja Powiatowego Programu Wyrównywania Szans Osobom Niepełnosprawnym	1. wybranie aktywnych osób ze składu Rady Powiatu, Starostwa, gmin organizacji pozarządowych, Kościoła i innych do monitorowania, oceny i ewaluacji Powiatowego Programu Wyrównywania Szans Osobom Niepełnosprawnym	PCPR	I kwartał danego roku
	2. corocznego sprawozdanie z realizacji Powiatowego Programu Wyrównywania Szans Osobom Niepełnosprawnym	PCPR	
2. Tworzenie	1. poszukiwanie w nowej	Starosta	praca

warunków do rozwoju stałych placówek dla osób niepełnosprawnych	rzeczywistości nowych szans dla osób niepełnosprawnych m.in. w: - świetlicach terapeutycznych - WTZ Ze środków NFZ, Sejmiku Wojewódzkiego, samorządowych i innych	Przewodniczący Rady Powiatu Radni Powiatu Wójtowie i radni gmin	ciągła
	2. przewidywanie i rezerwowanie pomieszczeń dla nowych placówek	Starosta Burmistrz Wójtowie, Stowarzyszenia działające na rzecz osób niepełnosprawnych	
	3. promowanie aktywnych osób i organizacji pozarządowych	j. w.	
	4. organizowanie konkursów wśród organizacji pozarządowych i	j. w.	

	zawieranie kontraktów na funkcjonowanie nowych placówek dla osób niepełnosprawnych w świetle art. 118 ustawy o finansach publicznych		
3. Upowszechnianie znaczenia organizacji pozarządowych w badaniu i zaspokajaniu potrzeb osób niepełnosprawnych, wspieranie ich inicjatyw	1. popularyzowanie pracy działaczy i organizacji pozarządowych działających (non profit) dla dobra osób niepełnosprawnych 2. organizowanie pomocy dla w/w organizacji i osób 3. docenianie pracy pracowników i jednostek powiatowych i gminnych pracowników Starostwa, gmin i innych mających osiągnięcia w pracy innowacyjnej na rzecz osób niepełnosprawnych lub wolontariatu	Starosta Burmistrz Wójtowie Starosta, Burmistrz, media, Przewodniczący Rady Powiatu i Gmin j.w.	praca ciągła
4. Inicjowanie tworzenia nowych organizacji rządowych, samorządowych,	1. Na podstawie rozpoznania potrzeb i możliwości inicjowanie opracowań dodatkowych programów w celu	Starosta, organizacje pozarządowe, Kościół, media	praca ciągła

pozarządowych i grup samopomocowych	tworzenia nowych placówek dla osób niepełnosprawnych ze środków PFRON, NFZ, Urzędu Marszałkowskiego Województwa i innych.		
-------------------------------------	---	--	--

Harmonogram realizacji zadań programu do celu szczegółowego:

Wczesne wspomaganie rozwoju dzieci niepełnosprawnych.

Cel szczegółowy 2.

1. Wczesne rozpoznawanie zaburzeń oraz podejmowanie działań w zakresie wspierania rozwoju	1. popularyzowanie znaczenia istoty wczesnej interwencji i jej wpływu na proces rehabilitacji 2. wczesne rozpoznawanie i diagnozowanie zaburzeń rozwojowych 3. wspieranie rozwoju dziecka na bazie kompleksowych oddziaływań wielospecjalistycznych oraz wychowania stymulującego	placówki edukacyjne, służba zdrowia, media Rodzice, służba zdrowia, Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna Służba zdrowia, Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna, placówki edukacyjne, wolontariat, rodzice	praca ciągła
2. Przygotowanie rodziny do pełnienia swojej roli w sytuacji przyjscia na świat	1. podjęcie działań na rzecz niesienia pomocy rodzinom wychowującym dziecko dotknięte niepełnosprawnością w	Służba zdrowia, specjalist. placówki służby zdrowia Poradnia Psychol –	praca ciągła

dziecka niepełnosprawnego	zakresie: - postępowania i pielęgnacji we wczesnym okresie życia - informowanie o przyczynach niepełnosprawności, diagnozach oraz o możliwościach rozwojowych dziecka - niesienie pomocy socjalnej, psychologicznej, pedagogicznej i medycznej w zakresie wczesnego wspomagania rozwoju oraz przekazywanie wiedzy traktującej o możliwościach stymulowania rozwoju dziecka	Pedag., GOPS, , wolontariat, Stowarzyszenie Rodziców Dzieci Specjalnej Troski w Tucholi	
3. Orzekanie o rodzaju niepełnosprawności na podstawie rzetelnej,	1. systematyczne sporządzanie diagnoz na bazie orzecznictwa psychologicznego – pedagogicznego i	Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna, służba zdrowia	praca ciągła

wielokrotnej interdyscyplinarnej diagnozy	medycznego		
4. Umożliwianie dziecku niepełnosprawnemu kontaktów z grupą rówieśniczą i korzystania ze zorganizowanych zajęć rehabilitacyjno - wychowawczych	1. umożliwienie dzieciom niepełnosprawnym kształcenia i wychowania razem z pełnosprawnymi rówieśnikami w przedszkolnych grupach integracyjnych 2. organizowanie szkoleń dla rodziców, nauczycieli, wychowawców traktujących o potrzebach i możliwościach rozwojowych dzieci niepełn.	Placówki edukacyjne Poradnia Psych. – Pedagogiczna, Zespół Szkół Specjalnych w Tucholi Ośrodek Szkolno – Wychowawczy, Służba zdrowia – lekarze specjaliści np. psychiatrzy	praca ciągła
5. Przygotowanie dziecka niepełnosprawnego do możliwości podjęcia przez nie obowiązku szkolnego w najkorzystniejszych dla niego	1. kwalifikowanie dziecka niepełnosprawnego na podstawie wielodyscyplinarnej diagnozy do kształcenia integracyjnego lub specjalnego	Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna	praca ciągła

warunkach	2. wskazywanie rodzicom optymalnych możliwości kształcenia dziecka niepełnosprawnego w odpowiedniej dla niego placówce edukacyjnej.	Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna	
-----------	---	--	--

Harmonogram realizacji zadań programu do celu szczegółowego:

Wyrównywanie szans w zakresie edukacji.

Cel szczegółowy 3

1. Podjęcie działań w zakresie podnoszenia poziomu świadomości dzieci i młodzieży na temat ich niepełnosprawnych rówieśników, ich praw, potrzeb i wkładu w życie społeczne	1. inicjowanie i wspomaganie pogadańk informacyjnych dotyczących dzieci niepełnosprawnych, realizowanych we wszystkich typach placówek edukacyjnych na terenie powiatu tucholskiego	Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna	praca ciągła
	2. budzenie świadomości dzieci i młodzieży w zakresie praw i obowiązków osób niepełnosprawnych, likwidowanie przeszkód w drodze do ich pełnego uczestnictwa w życiu społecznym, zapobieganie dyskryminacji, budzenie solidarności i tolerancji wobec osób niepełnosprawnych	Szkoły, organizacje pozarządowe	
2. Pozytywne orzekanie i	1. systematyczne dokonywanie	Poradnia Psychologiczno	praca ciągła

kwalfikowanie do kształcenia specjalnego i integracyjnego oparte na potencjale możliwości dziecka	wielodyscyplinarnej diagnozy dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością wskazującej na potencjał rozwojowy i mocne strony 2. inspirowanie nauczycieli i wychowawców pracujących z dziećmi specjalnej troski do tworzenia programów autorskich 3. tworzenie warunków do zaspokajania podstawowych potrzeb uczniów specjalnej troski w zakresie specjalistycznej opieki medycznej oraz zaopatrzenie w sprzęt rehabilitacyjny i pomocniczy	– Pedagogiczna Zespół Szkół Specjalnych w Tucholi, GOPS Służba zdrowia, PCPR, GOPS	
3. Wspieranie inicjatyw związanych z organizowaniem imprez sportowych, rekreacyjnych i kulturalnych dla dzieci dotkniętych niepełnosprawności	1. podejmowanie działań na rzecz imprez sportowych, rekreacyjnych, kulturalnych dla dzieci specjalnej troski z powiatu tucholskiego w wieku 3 – 18 lat 2. wspomaganie rodzin dzieci z	Starosta, GOPS, organizacje pozarządowe, Szkoły powiatowe	praca ciągła praca ciągła

a	niepełnosprawnością w zakresie pomocy społecznej korzystania z turnusów rehabilitacyjnych, sanatoriów oraz możliwości uzyskania sprzętu rehabilitacyjnego i ortopedycznego 3. utworzenie wypożyczalni sprzętu rehabilitacyjno - ortopedycznego	PCPR, GOPS, Starosta, PCPR, Szpital Powiatowy	
4. Podnoszenie wiedzy nauczycieli i wychowawców w zakresie pedagogiki specjalnej oraz metod pracy z dziećmi specjalnej troski	1. organizowanie szkoleń nauczycieli i innych osób zajmujących się pracą z dziećmi specjalnej troski według opracowanego programu	Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna, Służba zdrowia – specjaliści (ADHD, schizofrenia)	praca ciągła

Harmonogram realizacji zadań programu do celu szczegółowego:

**Stworzenie warunków do aktywizacji zawodowej, zatrudnienia
i przeciwdziałania skutkom bezrobocia wśród osób niepełnosprawnych.**

Cel szczegółowy 4

1. Uaktywnienie służb powiatowych działających na rzecz rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych w powiecie (PCPR, PUP)	1. spotkania, narady, kontrole mające na celu: - ocenę i stan funkcjonowania poradnictwa zawodowego dla osób niepełnosprawnych - ewidencjonowanie niepełnosprawnych poszukujących pracy - ocenę dotychczasowych działań na rzecz tworzenia miejsc pracy dla niepełnosprawnych i przez niepełnosprawnych	Starostwo, PCPR, PUP	praca ciągła
2. Popularyzowanie przez PUP i PCPR warunków i zasad korzystania ze	1. tworzenie nowych miejsc pracy ze środków PFRON w ramach limitu 2. prowadzenie akcji	PCPR, PUP, Starostwo Powiatowe	praca ciągła

niepełnosprawnyc h	edukacyjnej dla osób niepełnosprawnych 3. prowadzenie przekwalifikowań osób niepełnosprawnych w oparciu o szkolenia kursowe	Kształcenia Praktycznego CKP, PUP	
-----------------------	---	---	--

Harmonogram realizacji zadań programu do celu szczegółowego:
Tworzenie środowiska fizycznego przyjaznego dla osób niepełnosprawnych.

Cel szczegółowy 5

1. Egzekwowanie prawa budowlanego w zakresie budownictwa pozbawionego barier architektonicznych – w istniejącej i nowej zabudowie obiektów użyteczności publicznej	1. bezwzględne przestrzeganie par. 2 ust. 2 Rozporządzenia Ministra Gospodarki Przestrzennej i Budownictwa z 14 XII.1994r. w sprawie warunków technicznych jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. Nr 10 z 1995r. Poz. 46 z późniejszymi zmianami) 2. dokonanie przeglądu obiektów użyteczności publicznej na terenie powiatu i ustalenie obiektów nie dostosowanych dla osób niepełnosprawnych 3. zalecanie placówkom użyteczności publicznej dostosowanie ich obiektów do możliwości swobodnego korzystania z nich przez osoby	Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego, Społeczny Pełnomocnik Starosty ds. Osób Niepełnosprawnych j. w. j. w.	praca ciągła
---	--	---	---------------------

	niepełnosprawne 4. popularyzowanie dobrych przykładów likwidacji barier architektonicznych	j. w.	
2. Podejmowanie działań na rzecz rozwoju informacji dla osób niepełnosprawnych i ich rodzin o możliwościach dostępu i korzystania ze sprzętu rehabilitacyjnego niezbędnego do funkcjonowania w społeczeństwie	1. propagowanie programu dofinansowania zaopatrzenia osób niepełnosprawnych w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze	PCPR, media	praca ciągła
3. Popularyzowanie wiedzy o możliwościach uzyskania dofinansowania z PFRON likwidacji barier architektonicznych i innych dla indywidualnych	1. prowadzenie akcji informacyjnych wśród osób niepełnosprawnych o możliwości uzyskania dofinansowania ze środków PFRON: - na likwidację utrudnień występujących w budynkach, ich elementach	PCPR, GOPS, media, organizacje pozarządowe	

osób niepełnosprawnych	zewnątrznych i mieszkaniach, - na likwidację ograniczeń osobom z dysfunkcją narządów słuchu i mowy		
---------------------------	--	--	--

Harmonogram realizacji zadań programu do celu szczegółowego:

Organizowanie różnych form wspierania rodzin

z dzieckiem lub dorosłą osobą niepełnosprawną

Cel szczegółowy 6.

1. Dokładne zdiagnozowanie potrzeb rodzin osób niepełnosprawnych i zasobów infrastruktury ich wsparcia	1. wspieranie samodzielności rodzin z dzieckiem lub dorosłą osobą niepełnosprawną	GOPS, PCPR, organizacje pozarządowe, wolontariat, samorządy gminne WTZ	praca ciągła
2. Inicjowanie tworzenia gminnych i powiatowych ośrodków wsparcia	1. inicjowanie tworzenia gminnych świetlic terapeutycznych, grup wsparcia w ramach wolontariatu, grup wsparcia o podobnych deficytach samodzielności	Samorządy gminne i powiatu, organizacje pozarządowe	praca ciągła
3. Organizowanie różnych form wypoczynku dla rodzin z dzieckiem lub dorosłą osobą niepełnosprawną, mające na celu poprawę ich sprawności	1. kierowanie osób niepełnosprawnych z opiekunem na turnusy rehabilitacyjne względnie do sanatorium	PCPR, MOPS, GOPS, służba zdrowia	praca ciągła

4. Edukacja rodzin mających osoby niepełnosprawne w zakresie pokonywania trudności	1. Diagnoza rodzin w zakresie spełniania ról związanych z niepełnosprawnością członka rodziny	PCPR, GOPS	praca ciągła
--	---	------------	--------------

Harmonogram zadań programu do celu szczegółowego:

Stwarzanie warunków do pełnego uczestnictwa osób niepełnosprawnych w życiu kulturalnym, sporcie, rekreacji oraz turystyce

Cel szczegółowy 7

1. Popularyzacja aktywnych form życia poprzez stwarzanie możliwości pełnego i aktywnego udziału w życiu kulturalnym, sporcie, rekreacji i turystyce osób niepełnosprawnych	1. Pomoc w organizacji klubów zainteresowań osób niepełnosprawnych	Pełnomocnicy ds. Osób Niepełnosprawnych GOPS, PCPR	praca ciągła
	2. Organizowanie imprez kulturalnych, sportowych oraz olimpiad specjalnych dla uczniów klas integracyjnych	Pełnomocnicy, GOPS, OsiR, Organizacje pozarządowe	praca ciągła
	3. Organizowanie wystaw twórczości artystycznej osób niepełnosprawnych połączonych z aukcją na cele społeczne	Powiatowy i Gminni Pełnomocnicy ds. Osób Niepełnosprawnych	II kwartał danego roku
	4. Organizowanie olimpiad dla dzieci i dorosłych osób niepełnosprawnych	Zespół Szkół Specjalnych, DPS, Media,	praca ciągła
	5. Rozwój aktywności osób niepełnosprawnych w imprezach, wystawach prac, festynach, wyjazdach i wycieczkach.	GOPS, PCPR, domy kultury	j. w.

	6. Budowa ścieżek pieszo- rowerowych na terenie powiatu	Samorząd powiatowy, Samorządy gminne, Zarządcy dróg	j.w.
--	---	--	------

ZINTEGROWANY SYSTEM POMOCY RODZINIE I DZIECKU

NA LATA 2008 – 2014

Opracowanie modyfikacji programu:
Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie
Tuchola 2007r.

...Dziecko dla pełnego i prawidłowego rozwoju swojej osobowości powinno wychowywać się w środowisku rodzinnym w atmosferze szczęścia, miłości i zrozumienia...

[Konwencja o prawach dziecka]

...Wychowanie nie powinno być niczym innym jak umożliwianiem każdemu z nas własnego rozwoju.

Pino Pellegrino

Wstęp

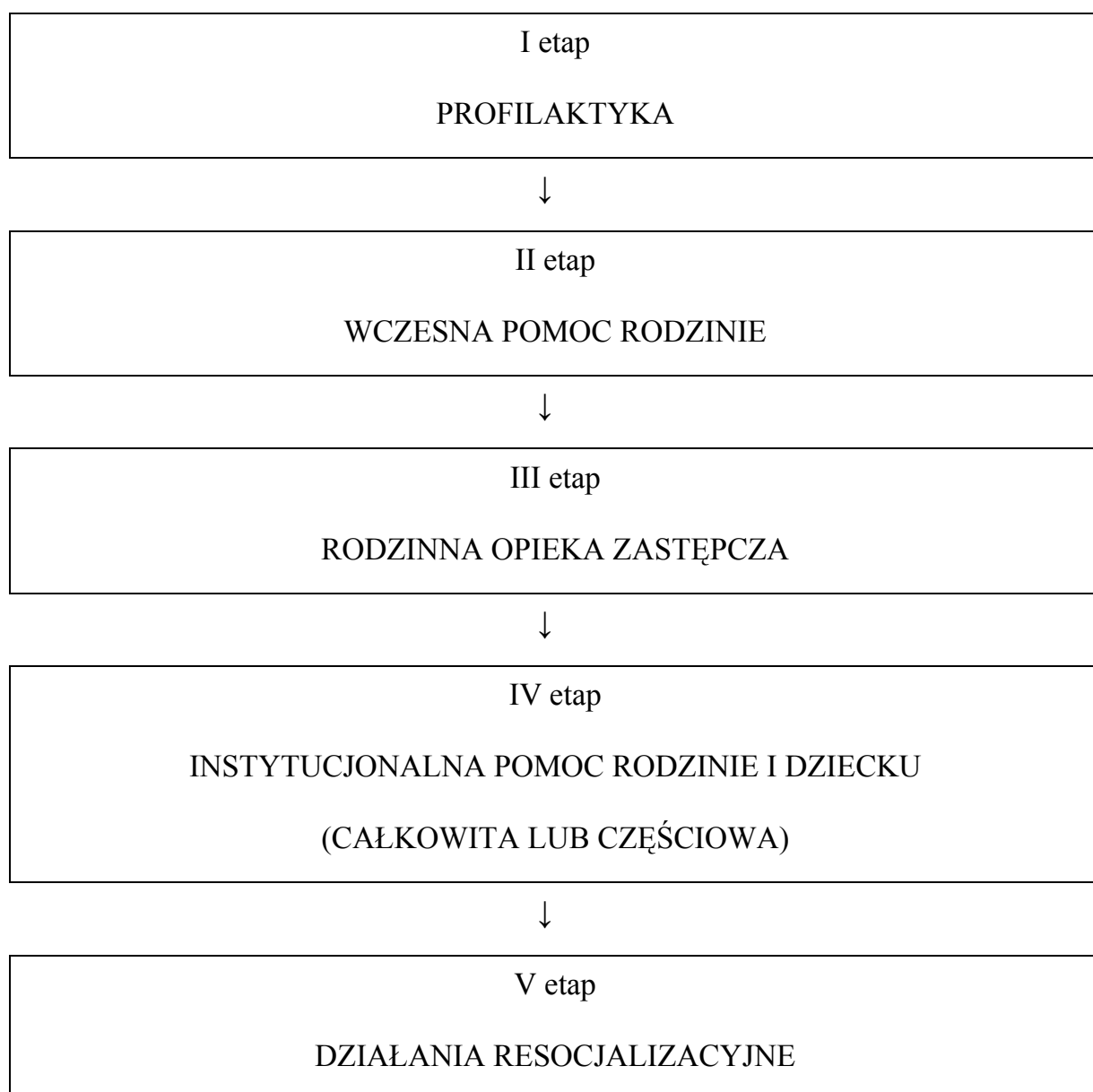
Zgodnie ze znowelizowanymi przepisami Ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004r. (Dz. U. nr 64 poz. 593 z 2004r.) Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie przygotowało modyfikację Programu, który w dużej mierze opiera się na wcześniejszych założeniach nowoczesnego systemu opieki nad rodziną i dzieckiem.

Główne zasady tego systemu to:

1. Unikanie w miarę możliwości umieszczenia dziecka poza rodziną, z prymatem pomocy rodzinie, z dostosowaniem form udzielanej pomocy do problemów i potrzeb rodziny, z podkreśleniem profilaktyki i wsparcia rodzin dysfunkcyjnych.
2. Wnioskowanie o umieszczenie dziecka poza rodziną, z równoległym uruchomieniem działań na rzecz pomocy rodzinie w rozwiązywaniu jej problemów (umieszczenie dziecka poza rodziną jest warunkowane jednoczesnym podjęciem pracy socjalnej na rzecz rodziny).
3. Uznania umieszczenia dziecka poza rodziną za sytuację wyjątkową, dopuszczalną tylko po wyczerpaniu i bezskuteczności innych działań (zasada autonomii rodziny, zasada pomocniczości).

W realizacji tych zasad bardzo ważną rolę ma do spełnienia program rodzinnej opieki zastępczej rozumiany jako jedna z ważniejszych form wspierania rodziny.

Lokalny system pomocy rodzinie i dziecku powinien funkcjonować w następujących etapach:

Zintegrowany System Pomocy Rodzinie i Dziecku zawiera po modyfikacji aktualnie 5 projektów:

1. Interdyscyplinarny Zespół Pomocy Rodzinie i Dziecku,
2. Usługi poradnicze wspierające i edukacyjne
3. Rodzinna opieka zastępcza jako forma wspierania rodziny
4. Punkt Interwencji Kryzysowej
5. Mieszkania chronione dla osób opuszczających placówki opiekuńczo-wychowawcze i rodziny zastępcze.

PROJEKT Nr 1

Tytuł projektu

Interdyscyplinarny Zespół Pomocy Rodzinie i Dziecku

Miejsce realizacji

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie

Istota projektu

Interdyscyplinarny Zespół Pomocy Rodzinie i Dziecku działa od 2002r. Celem jego jest opracowanie planu pomocy konkretnej rodzinie, dziecku bądź osobie w oparciu o wiele podmiotów. Zdarza się bowiem, że ta sama rodzina, dziecko czy osoba jest w centrum zainteresowania wielu instytucji. W związku z tym, że zespół skupia w swoich szeregach różnorodnych specjalistów, łatwiej jest wypracować wspólne działania na rzecz konkretnej jednostki. Należy tutaj zaznaczyć, iż zarówno skład zespołu, jak i jego częstotliwość uzależniona jest od osoby oraz istoty problemu.

Uzasadnienie projektu

Cele:

- zebranie oferty placówek i instytucji działających na terenie całego powiatu w zakresie różnych form pomocy rodzinie (szczególnie organizacji pozarządowych),
- współpraca z instytucjami zajmującymi się problemami rodziny,
- niesienie profesjonalnej, szybkiej i skutecznej pomocy dziecku i rodzinie.

Efekty:

- profesjonalne zidentyfikowanie problemów opiekuńczo-wychowawczych rodziny,
- opracowanie planu pomocy rodzinie i dziecku,
- monitorowanie i modyfikowanie w zależności od zmieniających się potrzeb planu pomocy rodzinie,
- animowanie różnych działań mających na celu stwarzanie spójnego systemu opieki nad rodziną w powiecie.

Sposób realizacji

Zespół zbiera się w zależności od potrzeb i omawia:

- problemy opiekuńczo-wychowawcze występujące w konkretnej rodzinie,
- stan realizacji i efekty wcześniej ustalonych planów pomocy z daną rodziną,
- stopień wykonania postanowień sądu w sprawach o umieszczenie dzieci w rodzinach zastępczych, placówkach opiekuńczo-wychowawczych i resocjalizacyjnych.

Realizatorzy projektu

- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Tucholi,
- w skład Interdyscyplinarnego Zespołu Pomocy Rodzinie i Dziecku wchodzi: sędzia rodzinny, kuratorzy zawodowi dla nieletnich, przedstawiciel policji, psycholog i pedagog z Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Tucholi, pracownicy socjalni GOPS,
- w pracach zespołu mogą brać również udział zaproszeni goście np. pedagog szkolny.

Termin realizacji

Projekt realizowany

PROJEKT Nr 2

Tytuł projektu

Usługi poradnicze wspierające i edukacyjne

Miejsce realizacji

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie,

W założeniach Dom Dziecka w Tucholi.

Istota projektu

Usługi poradnicze wspierające i edukacyjne są dostępne dla wszystkich rodzin lub skierowane na rodziny o wspólnej charakterystyce (np. matki nieletnie). Usługi te są dostępne na każdym etapie rozwoju rodziny a nie tylko w reakcji na dysfunkcje. Wspierają one jej potencjał a nie zastępują funkcji wypełnianych przez poszczególnych jej członków. Ponadto opierają się one na dobrowolnym uczestnictwie rodzin w podejmowanych działaniach. Zaplanowanie tego rodzaju usług jest poprzedzone zebraniem obszernych informacji na temat potrzeb danej rodziny od innych członków społeczności, służb lokalnych, organizacji, kościoła itd. Usługi poradnicze wspierające i edukacyjne są podstawowym poziomem profilaktyki skierowanym do rodzin.

Uzasadnienie projektu

Cele:

- wspieranie (uzupełnianie) rodziny w wysiłkach zmierzających do zapewnienia optymalnych warunków rozwoju fizycznego, emocjonalnego, intelektualnego i społecznego dzieci,
- wspieranie rodzin w radzeniu sobie z problemami wewnętrznymi i zewnętrznymi, w tym szczególnie z problemami związanymi z wychowywaniem dzieci,
- pomoc rodzinie w jak najbardziej efektywnym spożytkowaniu form wsparcia zewnętrznego w celu wzmocnienia rodziny i pełnienie roli rodziców,
- pozytywny wpływ na jakość stosunków pomiędzy wszystkimi członkami rodziny, w tym szczególnie pomiędzy rodzicami i dziećmi.

Efekty:

Zapobieganie różnego rodzaju dysfunkcjom mogącym wystąpić w rodzinie – wczesna profilaktyka.

Sposób realizacji

Prowadzenie specjalistycznych usług poradniczych, wspierających, edukacyjnych przez specjalistów.

Realizatorzy projektu

Pracownicy socjalni PCPR, Ośrodków Pomocy Społecznej, psycholog, pedagodzy szkolni, radca prawny, policjant,

Termin realizacji

Projekt realizowany

PROJEKT Nr 3

Tytuł projektu

Rodzinna opieka zastępcza jako forma wspierania rodziny

Miejsce realizacji

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Tucholi

Istota projektu

Wszędzie tam, gdzie mamy do czynienia z punktu widzenia bezpieczeństwa dziecka lub innych ważnych okoliczności konieczność rozdzielenia go od rodziny, organizujemy dla niego rodzinną opiekę zastępczą. Jest to tym bardziej konieczne, ponieważ na terenie naszego powiatu nie ma żadnego rodzinnego domu dziecka ani też hostelu dla dzieci. Najistotniejsza jest jednak korzyść emocjonalna jaką odnosi dziecko z pobytu w rodzinie, a nie w placówce. Są dwie grupy dzieci dla których staje się konieczne zapewnienie im zastępczej opieki rodzinnej. Pierwszą grupę stanowią dzieci, które w sposób nagły są pozbawione opieki rodzicielskiej np. śmierć rodziców, nagła ich choroba, porzucenie dziecka, interwencje policyjne. Te dzieci do czasu unormowania i wyjaśnienia ich sytuacji życiowej powinny trafić do pogotowia rodzinnego które stanowi profesjonalnie przygotowana rodzina zastępcza. Druga grupa dzieci, to te, które należy umieścić w rodzinie zastępczej, gdyż mimo wielu wysiłków włożonych w pracę z rodziną naturalną dziecka od dłuższego czasu nie spełnia ona swoich zadań. Te dzieci również powinny trafić do profesjonalnie przygotowanych rodzin zastępczych spokrewnionych lub obcych.

Uzasadnienie projektu

Podział na typy rodzin zastępczych jest różny i praktycznie spotykamy ich różne klasyfikacje, np.:

- rodziny spokrewnione (zobowiązane do alimentacji)
- rodziny niespokrewnione (nie zobowiązane do alimentacji),
- zawodowe niespokrewnione z dzieckiem:
 - a) wielodzietne,
 - b) specjalistyczne,
 - c) o charakterze pogotowia rodzinnego.

W sprawnie działającym systemie rodzin zastępczych najważniejszą rolę winny spełniać rodziny niespokrewnione, zawodowe.

Do najważniejszych zadań PCPR w zakresie rodzin zastępczych należą:

1. Promowanie i upowszechnianie różnorodnych form rodzinnej opieki zastępczej, działalność edukacyjna i informacyjna.
2. Przygotowanie kadry specjalistów do podejmowania działań w zakresie upowszechniania i wdrażania programu rodzinnej opieki zastępczej.
3. Aktywne pozyskiwanie i kwalifikowanie kandydatów na rodziców zastępczych.
4. Szkolenie kandydatów zawiązujących rodzinną opiekę zastępczą.
5. Dobór i przygotowanie dzieci, w tym dzieci własnych opiekunów zastępczych do zmian w rodzinie i do pobytu w zastępczych środowiskach rodzinnych.
6. Dobieranie właściwych form rodzinnej opieki zastępczej i odpowiednich rodzin dla dziecka.
7. Monitorowanie zadań podjętych przez opiekunów zastępczych i profesjonalne wspieranie dzieci i rodzin.
8. Współpraca z rodziną naturalną, zwłaszcza gdy rokuje nadzieję na powrót dziecka.
9. Ulepszanie prowadzenia dotychczas funkcjonujących rodzin zastępczych poprzez ich cykliczne diagnozowanie i motywowanie do lepszego wykonywania zadań.
10. Ścisła współpraca w sprawach o zawiązywanie zastępczych form wychowania rodzinnego z instytucjami i organizacjami do tego uprawnionymi, a zwłaszcza z sądami rodzinnymi, organami władzy i administracji samorządowej i rządowej, placówkami świadczącymi opiekę dzieciom, służbą zdrowia, pomocą społeczną, innymi służbami miejskimi, instytucjami oświatowymi i organizacjami publicznymi i pozarządowymi działającymi na rzecz rodziny i dziecka.
11. Współpraca z ośrodkami adopcyjno-opiekuńczymi w sprawach adopcji dzieci.
12. Aktywizacja samopomocy wśród rodzin zastępczych i poważne traktowanie zadań wspierania rodzin zastępczych.

Sposób realizacji

1. Szkolenie rodzin zastępczych w formie: warsztatów, grup wsparcia, poradnictwa.
2. Kwalifikowanie i szkolenie kandydatów na rodziców zastępczych.
3. Współpraca z sądem rodzinnym, szkołami, policją, innymi instytucjami i organizacjami działającymi na rzecz dziecka i rodziny .

4. Organizowanie opieki w rodzinach zastępczych oraz udzielanie pomocy pieniężnej na częściowe pokrycie kosztów utrzymania umieszczonych w nich dzieci.

Realizator projektu

PCPR w Tucholi

Termin realizacji

Projekt realizowany.

PROJEKT Nr 4

Tytuł projektu

Punkt Interwencji Kryzysowej

Miejsce realizacji

Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie w Tucholi

Istota projektu

Każda rodzina tworzy swoistą dla siebie równowagę, która pozwala jej na przeżywanie poczucia wspólnoty, a także udzielanie sobie wsparcia w sytuacjach trudnych. Długotrwały stres lub krytyczne wydarzenie życiowe jest stanem napięcia, który utrzymywany przez dłuższy czas zaburza tę równowagę w rodzinie. Jeżeli nie udaje się jej przywrócić rozwija się ostry kryzys. Może być on wywołany następującymi wydarzeniami: śmierć bliskiej osoby, rozwód, lub separacja małżonka, trudności wychowawcze z dziećmi, choroba, trudna sytuacja materialna, przemoc itp. Jednym ze sposobów radzenia sobie w takich sytuacjach jest korzystanie ze wsparcia społecznego w formie interwencji kryzysowej. Składają się na nią różne formy pomocy psychologicznej, medycznej, socjalnej i prawnej. Ta forma pomocy polega na kontakcie terapeutycznym skoncentrowanym na problemie wydłużającym kryzys, czasowo ograniczonym, w którym dochodzi do konfrontacji osoby z kryzysem i do jego rozwiązania.

Uzasadnienie projektu

Cele:

- zapobieganie przejścia ostrego kryzysu w stan chroniczny,
- złagodzenie objawów reakcji kryzysowej,
- przywrócenie równowagi psychicznej,
- zdiagnozowanie przyczyn kryzysu konkretnej osoby,
- udzielenie emocjonalnego wsparcia dla zapewnienia bezpieczeństwa i wsparcia materialnego (nocleg, schronienie, pożywienie),
- współpraca z innymi instytucjami i organizacjami (pomoc w sposób właściwy ma odpowiedzieć na potrzeby osoby w kryzysie).

Efekty:

- stworzenie skutecznego systemu pomocy dla osób i rodzin w sytuacjach kryzysowych,
- nabycie takich właściwości psychicznych jak szacunek dla samego siebie, poczucie skuteczności własnego działania, zaufanie do siebie, łatwość przystosowania się do sytuacji trudnych, poczucie własnej wartości.

Sposób realizacji

Utworzenie miejsca noclegowego dla pokrzywdzonych w wyniku przemocy kobiet z dziećmi w sytuacji kryzysowej (do 3 dni). Miejsce to spełniałoby funkcję ochronną w sytuacji bezpośredniego zagrożenia do czasu zastosowania środków prawnych przez sąd, prokuraturę w stosunku do sprawcy przestępstwa znęcania się nad rodziną.

- grupy wsparcia (np. ofiar przemocy w rodzinie, osób uzależnionych i współuzależnionych),

Realizator projektu

Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie w Tucholi

Termin realizacji

Projekt realizowany.

PROJEKT Nr 5

Tytuł projektu

Mieszkania chronione dla osób opuszczających placówki opiekuńczo-wychowawcze i rodziny zastępcze.

Istota projektu

Pomoc osobom opuszczającym placówki opiekuńczo-wychowawcze i rodziny zastępcze w uzyskaniu samodzielności życiowej, a także w integracji ze środowiskiem lokalnym.

Uzasadnienie projektu

Część wychowanków rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo-wychowawczych, a szczególnie Domu Dziecka deklarujących chęć powrotu i osiedlenia się na terenie naszego powiatu, stara się między innymi o pomoc w uzyskaniu mieszkania, w tym mieszkania chronionego. Często zamieszkanie z rodziną biologiczną jest niemożliwe, gdyż nie jest znane miejsce pobytu rodziców naturalnych, są oni wyeksmitowani z poprzednich mieszkań lub też środowisko rodziny naturalnej jest głęboko zdemoralizowane i patologiczne.

Wychowankowie ci mają także duże problemy z uzyskaniem społecznej i ekonomicznej samodzielności. Bardzo trudno adaptują się w nowym środowisku. Dlatego też mieszkanie chronione jest niezbędnym etapem w drodze do uzyskania pełnej samodzielności życiowej. Oprócz mieszkania wymagają oni także wsparcia w formie poradnictwa psychologicznego pedagogicznego oraz pomocy w znalezieniu pracy.

Sposób realizacji

Wydzielenie na terenie budynku aktualnego Domu Dziecka w Tucholi mieszkań, dla usamodzielnianych wychowanków w wieku od 15 r.ż., zbliżonych do rodzinnych form pomocy.

1. Wyposażenie mieszkania.

Mieszkanie przeznaczone dla kilku osób tej samej płci. Powinno składać się z kuchni (wyposażonej w podstawowy sprzęt kuchenny), łazienki, przedpokoju i pokoi, np. dwa pokoje dwuosobowe, jeden jednoosobowy. Pokoje wychowankowie urządzają sami.

2. Zasady przyznawania mieszkania chronionego.

Mieszkanie chronione jest świadczeniem z zakresu pomocy społecznej i jest przyznawane w drodze decyzji administracyjnej na okres do lat dwóch lub do czasu ukończenia nauki. Przyznanie mieszkania chronionego wiąże się z równoczesnym wymogiem ścisłego realizowanie indywidualnego planu usamodzielnienia wychowanka.

Podstawowe kryteria kwalifikacji:

- wcześniejszy pobyt w placówce lub w rodzinie zastępczej,
- brak samodzielności społecznej lub ekonomicznej,
- zdolność do samodzielnego funkcjonowania w mieszkaniu i środowisku (bez opieki osób drugich),
- brak oparcia w rodzinie naturalnej bądź, gdy rodzina jest czynnikiem wywołującym, wzmacniającym lub utrwalającym niesamodzielność życiową wychowanka, a wcześniejsze próby terapii w środowisku rodzinnym nie przyniosły rezultatów.

Realizatorzy projektu

Placówka socjalizacyjna Dom Dziecka w Tucholi.

Termin realizacji

Projekt realizowany.

Projekt

UCHWAŁA Nr XIII / /2008
RADY POWIATU TUCHOLSKIEGO
z dnia 25 stycznia 2008 r.

w sprawie: ustalenia najniższego wynagrodzenia i wartości jednego punktu w jednostkach organizacyjnych jednostek samorządu terytorialnego.

Na podstawie art. 12 pkt. 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2001r. Nr 142, poz. 1592 z 2002r. Nr 23, poz. 220, Nr 62, poz. 558, Nr 113, poz. 984, Nr 200, poz. 1688, Nr 153, poz. 1271, Nr 214, poz. 1806, z 2003r. Nr 162, poz. 1568, z 2004r. Nr 102, poz. 1055) oraz w związku z § 2 pkt. 2 i §3 ust.3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 2 sierpnia 2005r. w sprawie zasad wynagradzania pracowników samorządowych zatrudnionych w jednostkach organizacyjnych jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2005r. Nr 146, poz. 1222, Nr 160, poz. 1343, z 2006 r. Nr 38, poz. 261)

Rada Powiatu
uchwala, co następuje :

§1. Ustalić najniższe wynagrodzenie w pierwszej kategorii zaszeregowania w kwocie 1.000 zł (słownie: tysiąc złotych).

§2. Przyjąć wartość jednego punktu dla kategorii zaszeregowania w tabeli miesięcznych stawek wynagrodzenia zasadniczego dla:

1. Zarządu Dróg Powiatowych	w wysokości 6,00 zł
2. Zespołu Szkół Licealnych i Agrotechnicznych	w wysokości 6,00 zł
3. Zespołu Szkół Licealnych i Technicznych	w wysokości 6,00 zł
4. Zespołu Szkół Ogólnokształcących	w wysokości 6,00 zł
5. Specjalnego Ośrodka Szkolno - Wychowawczego	w wysokości 6,00 zł
6. Poradni Psychologiczno - Pedagogicznej	w wysokości 6,00 zł
7. Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie	w wysokości 6,00 zł
8. Tucholskiego Centrum Edukacji Zawodowej	w wysokości 6,00 zł
9. Powiatowego Zakładu Obsługi	w wysokości 6,00 zł
10. Domu Dziecka	w wysokości 6,00 zł
11. Domu Pomocy Społecznej	w wysokości 6,00 zł
12. Powiatowego Urzędu Pracy	w wysokości 6,00 zł
13. Specjalistycznego ośrodka wsparcia	w wysokości 6,00 zł

§3. Traci moc uchwała nr VI/43/2007 Rady Powiatu Tucholskiego z dnia 23 marca 2007r. w sprawie ustalenia najniższego wynagrodzenia i wartości jednego punktu w jednostkach organizacyjnych jednostek samorządu terytorialnego.

§4. Wykonanie uchwały powierzyć Zarządowi Powiatu.

§5. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia z mocą obowiązującą od 1 stycznia 2008 r.

Zarząd Powiatu

Projekt został sprawdzony i podpisany przez radcę prawnego – Agnieszkę Toczko.

Uzasadnienie

W celu umożliwienia wprowadzenia podwyżki płac pracowników samorządowych zatrudnionych w jednostkach organizacyjnych Powiatu Tucholskiego w ramach kwot przewidzianych w budżecie na rok 2008 Zarząd proponuje ustalenie najniższego wynagrodzenia w tabeli i wartości punktu dla ustalenia tabeli wynagrodzeń przez pracodawcę. Wzrasta wysokość najniższego wynagrodzenia i wartość punktu.

**Tabela miesięcznych stawek wynagrodzenia zasadniczego
pracowników zatrudnionych w jednostkach budżetowych Powiatu
Tucholskiego**

+ 10% - -10%

Kategoria	Liczba punktów	Wartość punktu 6 zł.
1	2	4
I	20	1 000
II	21-35	1126-1210
III	36-50	1216-1300
IV	51-65	1306-1390
V	66-80	1396-1480
VI	81-95	1486-1570
VII	96-110	1576-1660
VIII	111-125	1666-1750
IX	126-140	1756-1840
X	141-160	1846-1960
XI	161-180	1966-2080
XII	181-200	2086-2200
XIII	201-220	2206-2320
XIV	221-240	2326-2440
XV	241-260	2446-2560
XVI	261-280	2561-2680
XVII	281-300	2686-2800
XVIII	301-320	2806-2920
XIX	321-340	2926-3040
XX	341-365	3046-3190
XXI	366-390	3196-3340
XXII	391-420	3346-3520

UCHWAŁA Nr XIII/...2008

Rady Powiatu Tucholskiego

z dnia 25 stycznia 2008 r.

w sprawie zasad korzystania ze stołówki szkolnej w Zespole Szkół Licealnych i Technicznych w Tucholi , w Zespole Szkół Leśnych w Tucholi oraz w Specjalnym Ośrodku Szkolno – Wychowawczym w Tucholi , w tym wysokości opłat za posiłki.

Na podstawie art.12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998r. o samorządzie powiatowym (Dz.U. z 2001r. Nr 142, poz. 1592, Dz.U. z 2002r. Nr 23, poz. 220; Nr 62, poz. 558; Nr 113, poz. 984; Nr 153, poz. 1271; Nr 200, poz. 1688; Nr 214, poz. 1806; Dz.U. z 2003r. Nr 162, poz. 1568; Dz. U. z 2004r. Nr 102, poz. 1055) w zw. z art. 67a ust.2 ustawy z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty (Dz.U. z 2004r. Nr 256, poz. 2572, Nr 273, poz. 2703, Nr 281, poz. 2781, z 2005r. Nr 17, poz. 141, Nr 94, poz. 788, Nr 122, poz. 1020, Nr 131, poz. 1091, Nr 167, poz. 1400, Nr 249, poz. 2104, z 2006r. Nr 144, poz. 1043, Nr 208, poz. 1532, Nr 227, poz. 1658, z 2007r. Nr 42, poz. 273, Nr 80, poz. 542, Nr 115, poz. 791, Nr 120, poz. 818, Nr 181, poz. 1292).

Rada Powiatu

uchwala, co następuje :

§1. Ustala się zasady korzystania ze stołówki szkolnej w Zespole Szkół Licealnych i Technicznych w Tucholi , Zespole Szkół Leśnych w Tucholi oraz w Specjalnym Ośrodku Szkolno – Wychowawczym w Tucholi, w tym wysokość opłat za posiłki.

§2. Z posiłków wydawanych w stołówce szkolnej mogą korzystać :

- 1) uczniowie szkół, w których funkcjonuje stołówka,
- 2) uczniowie szkół samorządowych, w których nie funkcjonują stołówki szkolne,
- 3) pracownicy szkół, w których funkcjonuje stołówka,
- 4) pracownicy szkół samorządowych, w których nie funkcjonują stołówki szkolne.

§3. Osoby wymienione w §2 mogą korzystać ze stołówki po uzyskaniu zgody dyrektora szkoły udzielanej na podstawie pisemnego wniosku.

§4. W Zespole Szkół Licealnych i Technicznych w Tucholi ustala się opłatę za posiłki w stołówce szkolnej :

1) dla uczniów w wysokości :

a) obiad - 3,60zł.

b) całodzienne wyżywienie - 9,00 zł.

2) dla pracownika w wysokości :

a)obiad – 5,50 zł

§5. W Zespole Szkół Leśnych w Tucholi ustala się opłatę za posiłki w stołówce szkolnej :

1) dla uczniów w wysokości :

a) obiad - 4,50 zł.

b) całodzienne wyżywienie - 9 ,50 zł.

2) dla pracownika w wysokości :

a) obiad – 4,82 zł.

§6. W Specjalnym Ośrodku Szkolno – Wychowawczym w Tucholi ustala się opłatę za posiłki w stołówce szkolnej :

1) dla uczniów w wysokości :

a) obiad - 2,10 zł.

2) dla pracownika w wysokości :

a) obiad - 2,50 zł.

§7. Do opłat wnoszonych za korzystanie przez uczniów z posiłków w stołówce nie wlicza się wynagrodzeń pracowników i składek naliczanych od tych wynagrodzeń oraz kosztów utrzymania stołówki.

§8. Korzystający z posiłków dokonują wpłaty za dany miesiąc z góry do 15 dnia danego miesiąca.

§9. Opłatę za posiłki niewykorzystane z powodu nieobecności w danym miesiącu rozlicza się w następnym miesiącu pod warunkiem, że nieobecność została zgłoszona z co najmniej jednodniowym wyprzedzeniem.

§10.1. Z całości lub części opłat za wyżywienie mogą być zwolnieni uczniowie :

- 1) w przypadku szczególnie trudnej sytuacji materialnej rodziny,
 - 2) w szczególnie uzasadnionych przypadkach losowych.
2. O zwolnieniu z opłat decyduje Zarząd Powiatu na wniosek ucznia (rodzica) zaopiniowany przez dyrektora szkoły. Do wniosku należy dołączyć dokumentację uzasadniającą przesłanki do zwolnienia z opłat oraz wskazującą na brak możliwości sfinansowania opłat z innych źródeł.

§11. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Zarząd Powiatu

Projekt został sprawdzony i podpisany przez radcę prawnego – Agnieszkę Toczko.

Uzasadnienie

Ustawa z dnia 7 września 2007 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty (Dz.U. Nr 181, poz. 1292), w art. 67a określa, że w celu wspierania prawidłowego rozwoju uczniów w szkołach mogą być zorganizowane stołówki szkolne.

Jednocześnie ustawodawca nałożył na organ prowadzący szkołę obowiązek ustalenia zasad korzystania ze stołówki szkolnej, w tym ustalenia wysokości opłat za posiłki.

Proponowana w uchwale wysokość opłat za posiłki jest uzgodniona z dyrektorami szkół, w których funkcjonują stołówki szkolne. Uchwała określa także cenę posiłku dla pracowników szkoły.

Zaproponowane stawki opłat za posiłki dla uczniów stanowią tzw. „wsad do kotła”. Dla pracowników szkół obowiązuje stawka wyjściowa zaproponowana przez dyrektorów szkół obejmująca koszty związane z przygotowaniem posiłków. Natomiast dla pozostałych osób dodatkowo doliczany jest VAT w odpowiedniej stawce.

**UCHWAŁA Nr XIII/.../2008
RADY POWIATU TUCHOLSKIEGO
z dnia 25 stycznia 2008r.**

w sprawie zmian budżetu powiatu tucholskiego na rok 2008.

Na podstawie art. 12 pkt. 5 i 8 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1592, z 2002 r. Nr 23, poz. 220, Nr 62, poz. 558, Nr 113, poz. 984, Nr 153, poz. 1271, Nr 200, poz. 1688 i Nr 214, poz. 1806, z 2003 r. Nr 162, poz. 1568 oraz z 2004 r. Nr 102, poz. 1055) oraz art. 184 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2005 r. Nr 249, poz. 2104 i Nr 169, poz. 1420, z 2006 r. Nr 45, poz. 319, Nr 104, poz. 708, Nr 170, poz. 1217, Nr 170, poz. 1218, Nr 187, poz. 1381 i Nr 249, poz. 1832, z 2007 r. Nr 82, poz. 560, Nr 88, poz. 587, Nr 115, poz. 791, Nr 140, poz. 984)

**Rada Powiatu
uchwala, co następuje :**

§ 1. W uchwale nr XII/95/2007 Rady Powiatu Tucholskiego z dnia 27 grudnia 2007 roku w sprawie uchwalenia budżetu Powiatu Tucholskiego na 2008 rok wprowadza się następujące zmiany:

W § 9 wyrazy:

„Limity zobowiązań z tytułu emisji papierów wartościowych oraz kredytów i pożyczek zaciąganych na:

- 1) sfinansowanie przejściowego deficytu budżetu - w kwocie 1.000.000 zł;
- 2) sfinansowanie planowanego deficytu budżetu - w kwocie 1.000.000 zł;
- 3) spłatę wcześniej zaciągniętych kredytów - w kwocie 1.400.000 zł.”

zastępuje się wyrazami:

„Limity zobowiązań z tytułu emisji papierów wartościowych oraz kredytów i pożyczek zaciąganych na:

- 1) sfinansowanie przejściowego deficytu budżetu - w kwocie 1.000.000 zł;
- 2) sfinansowanie planowanego deficytu budżetu - w kwocie 1.000.000 zł;
- 3) spłatę wcześniej zaciągniętych kredytów - w kwocie 500.000 zł.”

§ 2. Wykonanie Uchwały powierza się Zarządowi Powiatu.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i z mocą obowiązującą od 1 stycznia i podlega ogłoszeniu na tablicy ogłoszeń Starostwa Powiatowego w Tucholi.

Zarząd Powiatu

Projekt został sprawdzony i podpisany przez radcę prawnego – Agnieszkę Toczko.

**Uzasadnienie do uchwały Rady Powiatu Nr XIV/
z dnia 25 stycznia 2008 r.**

Zmiany w uchwale spowodowane są następującymi faktami:

W uchwale budżetowej Nr XII/95/07 Rady Powiatu Tucholskiego z dnia 27 grudnia 2007 roku w sprawie uchwalenia budżetu Powiatu Tucholskiego na 2008 rok w § 9 pkt 3 dotyczącym zapisu limitu zobowiązań z tytułu emisji papierów wartościowych oraz kredytów i pożyczek zaciągniętych na:

Splątę wcześniej zaciągniętych kredytów w kwocie 1.400.000 zł
winno być 500.000 zł.

W wyniku dokonanej pomyłki niezbędna jest naprawa uchwały.

**UCHWAŁA Nr XIII/
RADY POWIATU TUCHOLSKIEGO
z dnia 25 stycznia 2008r.**

w sprawie zmian budżetu powiatu tucholskiego na rok 2008.

Na podstawie art. 12 pkt. 5 i 8 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1592, z 2002 r. Nr 23, poz. 220, Nr 62, poz. 558, Nr 113, poz. 984, Nr 153, poz. 1271, Nr 200, poz. 1688 i Nr 214, poz. 1806, z 2003 r. Nr 162, poz. 1568 oraz z 2004 r. Nr 102, poz. 1055) oraz art. 184 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2005 r. Nr 249, poz. 2104 i Nr 169, poz. 1420, z 2006 r. Nr 45, poz. 319, Nr 104, poz. 708, Nr 170, poz. 1217, Nr 170, poz. 1218, Nr 187, poz. 1381 i Nr 249, poz. 1832, z 2007 r. Nr 82, poz. 560, Nr 88, poz. 587, Nr 115, poz. 791, Nr 140, poz. 984)

**Rada Powiatu
uchwala, co następuje :**

§ 1. W uchwale nr XII/95/2007 Rady Powiatu Tucholskiego z dnia 27 grudnia 2007 roku w sprawie uchwalenia budżetu Powiatu Tucholskiego na 2008 rok wprowadza się następujące zmiany:

§ 1 wyrazy:

"1. Dochody budżetu powiatu w wysokości 39.235.810 zł, zgodnie z załącznikiem nr 1, w tym:

dotacje celowe w wysokości – 5.841.200 zł,"

zastępuje się wyrazami:

"1. Dochody budżetu powiatu w wysokości 39.244.810 zł, zgodnie z załącznikiem nr 1, w tym:

dotacje celowe w wysokości – 5.850.200 zł,"

§ 2 wyrazy:

"1. Wydatki budżetu powiatu w wysokości 40.235.810 zł, zgodnie z załącznikiem nr 2, w tym : wydatki bieżące w wysokości – 34.586.810 zł,

wydatki majątkowe w wysokości - 5.649.000 zł.

1.) W wydatkach bieżących wyodrębnia się:

a) wynagrodzenia i pochodne w wysokości – 23.890.653 zł",

zastępuje się wyrazami:

- "1. Wydatki budżetu powiatu w wysokości 40.244.810 zł, zgodnie z załącznikiem nr 2,
w tym : wydatki bieżące w wysokości – 34.577.810 zł,
wydatki majątkowe w wysokości - 5.667.000 zł.
1.) W wydatkach bieżących wyodrębnia się:
a) wynagrodzenia i pochodne w wysokości – 24.053.709 zł,

w § 6 wyrazy:

1. "Plan przychodów i wydatków w łącznej kwocie, dla:
 - 1) gospodarstw pomocniczych jednostek budżetowych: przychody – 1.682.570 zł;
wydatki – 1.682.570 zł, zgodnie z załącznikiem nr 8.
2. Plan dochodów i wydatków w łącznej kwocie dla dochodów własnych jednostek budżetowych: dochody – 190.500 zł; wydatki – 197.000 zł, zgodnie z załącznikiem nr 8"

zastępuje się wyrazami:

1. "Plan przychodów i wydatków w łącznej kwocie, dla:
 - 1) gospodarstw pomocniczych jednostek budżetowych: przychody – 1.690.150 zł;
wydatki – 1.690.150 zł, zgodnie z załącznikiem nr 4
2. Plan dochodów i wydatków w łącznej kwocie dla dochodów własnych jednostek budżetowych: dochody – 1.093.500 zł; wydatki – 1.112.364 zł, zgodnie z załącznikiem nr 4"

§ 3

Wykonanie Uchwały powierza się Zarządowi Powiatu.

§ 4

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega ogłoszeniu na tablicy ogłoszeń Starostwa Powiatowego w Tucholi.

Zarząd Powiatu

Projekt został sprawdzony i podpisany przez radcę prawnego – Agnieszkę Toczko.

Uzasadnienie

Zmiany budżetu spowodowane są następującymi faktami:

Po stronie dochodów:

Dział 854 Edukacyjna opieka wychowawcza 9.000 zł

Rozdział 85415 Pomoc materialna dla uczniów

W wyniku zawartego porozumienia Nr EST.I0116-POR/2007w sprawie przyznania stypendiów dla uczniów dziennych liceów i techników pomiędzy Województwem Kujawsko – Pomorskim, a Powiatem tucholskim dokonuje się zwiększenia § 2330 (Dotacje celowe otrzymane od samorządu województwa na zadania bieżące realizowane na podstawie porozumień między jednostkami samorządu terytorialnego) na kwotę 9.000 zł.

W wyniku tych zmian dochody powiatu uległy zwiększeniu o 9.000 zł i wynoszą 39.244.810 zł.

Po stronie wydatków:

Dział 020 Leśnictwo

Rozdział 02002 Nadzór nad gospodarką leśną

W wyniku opracowania nowych uproszczonych planów urządzania lasów nastąpiło zwiększenie powierzchni nadzorowanych lasów nie stanowiących własności Skarbu Państwa - Nadleśnictwo Zamrzenica, co powoduje konieczność zwiększenia wydatków w wyżej wymienionym rozdziale § 4300 (Zakup usług pozostałych) w kwocie 452 zł.

Dział 750 Administracja publiczna

Rozdział 75020 Starostwa powiatowe

Dokonuje się przeniesienia wydatków z § 4210 (Zakup materiałów i wyposażenia) - kwota 18.452 zł., tworząc nowy § 6060 (Wydatki na zakupy inwestycyjne jednostek budżetowych) w kwocie 18.000 zł. w celu zapłaty rat leasingowych na zakup samochodu.

Dział 754 Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa

Rozdział 75412 Ochotnicze straż pożarne

Dokonuje się przeniesienia wydatków pomiędzy następującymi § 4210 (Zakup materiałów i wyposażenia), na § 4700 (Szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej) w łącznej kwocie 300 zł. dostosowuje paragrafy do bieżących potrzeb.

Dział 852 Pomoc społeczna

Rozdział 85203 Ośrodki wsparcia

Dokonuje się przeniesienia pomiędzy następującymi § 4300 (Zakup usług pozostałych), przenosząc na § 4510 (Opłaty na rzecz budżetów państwa), § 4520 (Opłaty na rzecz budżetów jednostek samorządu terytorialnego) w łącznej kwocie 196 zł. Powyższe zmiany wynikają z ustanowienia trwałego zarządu na rzecz Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie w Tucholi i konieczności uiszczenia z tego tytułu opłat oraz konieczności zapytania o niekaralność pracowników SOW zatrudnionych na stanowiskach urzędniczych.

Rozdział 85218 powiatowe centra pomocy rodzinie

Dokonuje się przeniesienia pomiędzy następującymi § 4430 (Różne opłaty i składki), przenosząc na § 4510 (Opłaty na rzecz budżetów państwa) w kwocie 200 zł. dostosowując paragrafy do bieżących potrzeb jednostki.

Dział 854 Edukacyjna Opieka Wychowawcza

9.000 zł.

Rozdział 85414 Pomoc materialna dla uczniów

W wyniku zawartego porozumienia Nr EST.I0116-POR/2007w sprawie przyznania stypendiów dla uczniów dziennych liceów i techników pomiędzy Województwem Kujawsko – Pomorskim, a Powiatem tucholskim dokonuje się zwiększenia § 3240 (Stypendia oraz inne formy pomocy dla uczniów) w Zespole Szkół Leśnych o kwotę 1.800 zł, Zespole Szkół Licealnych i Agrotechnicznych o kwotę 1.800 zł, w Zespole Szkół Ogólnokształcących o kwotę 3.600 zł oraz Zespole Szkół Licealnych i Technicznych o kwotę 1.800 zł. Łącznie na stypendia do końca 2008 roku zostaje wydatkowana kwota 9.000 zł.

W wyniku tych zmian wydatki powiatu uległy zwiększeniu o 9.000 zł i wynoszą 40.244.810 zł.

Ponadto dokonuje się zmian w załącznikach do uchwały Nr XII/95/2007 Rady Powiatu Tucholskiego z dnia 27 grudnia 2007 roku:

1. Nr 3a „Zadania inwestycyjne w 2008 r” gdzie:

- przenosi się z działu 750, rozdziału 75020, § 4210 kwotę 18.000 zł. na zakup samochodu – leasing na § 6060.

Załącznik ten otrzymuje brzmienie załącznika nr 3

2. Nr 8 „Plan przychodów i wydatków zakładów budżetowych, gospodarstw pomocniczych oraz dochodów i wydatków, dochodów własnych jednostek budżetowych na 2008 rok”, gdzie:

- dokonuje się zwiększenia w Powiatowym Zakładzie Usług Geodezyjno Dokumentacyjnym w przychodach o kwotę 7.580 z przeznaczeniem na wydatki,

- tworzy się nowy rachunek dochodów własnych dla Zespołu Szkół Leśnych: przychody – kwota 903.000 zł., wydatki – kwota 915.364 zł.

Załącznik otrzymuje brzmienie załącznika nr 4

Zmiany w dochodach budżetu Powiatu Tucholskiego na 2008 rok

Załącznik Nr 1 do Uchwały Nr XIII Rady Powiatu Tucholskiego z dnia 25 stycznia 2008 roku

Dział	Rozdział	Paragraf	Treść	Przed zmianą	Zmiana	Po zmianie
854			Edukacyjna opieka wychowawcza	0,00	9 000,00	9 000,00
	85415		Pomoc materialna dla uczniów	0,00	9 000,00	9 000,00
		2330	Dotacje celowe otrzymane od samorządu województwa na zadania bieżące realizowane na podstawie porozumień (umów) między jednostkami samorządu terytorialnego	0,00	9 000,00	9 000,00
				39 235 810,00	9 000,00	39 244 810,00

Zmiany w wydatkach budżetu Powiatu Tucholskiego na 2008 rok

Załącznik Nr 1 do Uchwały Nr XIII Rady Powiatu Tucholskiego z dnia 25 stycznia 2008 roku

Dział	Rozdział	Paragraf	Treść	Przed zmianą	Zmiana	Po zmianie
020	02002		Leśnictwo	330 600,00	452,00	331 052,00
			Nadzór nad gospodarką leśną	90 600,00	452,00	91 052,00
		4300	Zakup usług pozostałych	90 600,00	452,00	91 052,00
750	75020		Administracja publiczna	4 729 274,00	- 452,00	4 728 822,00
			Starostwa powiatowe	4 135 674,00	- 452,00	4 135 222,00
		4210	Zakup materiałów i wyposażenia	500 000,00	- 18 452,00	481 548,00
754		6060	Wydatki na zakupy inwestycyjne jednostek budżetowych	0,00	18 000,00	18 000,00
			Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	2 630 570,00	0,00	2 630 570,00
		75412	Ochotnicze straże pożarne	10 000,00	0,00	10 000,00
		4210	Zakup materiałów i wyposażenia	7 000,00	- 300,00	6 700,00
		4700	Szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej	0,00	300,00	300,00
801	80195		Oświata i wychowanie	19 114 214,00	- 163 056,00	18 951 158,00
			Pozostała działalność	609 909,00	- 163 056,00	446 853,00
		4300	Zakup usług pozostałych	496 337,00	- 163 056,00	333 281,00
852	85203		Pomoc społeczna	3 440 611,00	0,00	3 440 611,00
			Ośrodki wsparcia	307 500,00	0,00	307 500,00
		4300	Zakup usług pozostałych	57 500,00	- 196,00	57 304,00
		4510	Oplaty na rzecz budżetu państwa	0,00	100,00	100,00
		4520	Oplaty na rzecz budżetów jednostek samorządu terytorialnego	0,00	96,00	96,00
			Powiatowe centra pomocy rodzinie	251 497,00	0,00	251 497,00
	85218	4430	Różne opłaty i składki	1 500,00	- 200,00	1 300,00
		4510	Oplaty na rzecz budżetu państwa	0,00	200,00	200,00
854	85410		Edukacyjna opieka wychowawcza	1 331 642,00	172 056,00	1 503 698,00
			Internaty i bursy szkolne	387 091,00	163 056,00	550 147,00
		4010	Wynagrodzenia osobowe pracowników	183 739,00	144 761,00	328 500,00
		4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	30 833,00	15 467,00	46 300,00
		4120	Składki na Fundusz Pracy	5 478,00	2 822,00	8 300,00

	4170	Wynagrodzenia bezosobowe		10 064,00	6,00	10 070,00
85415		Pomoc materialna dla uczniów		0,00	9 000,00	9 000,00
	3240	Stypendia dla uczniów		0,00	9 000,00	9 000,00
				40 235 810,00	9 000,00	40 244 810,00

Plan przychodów i wydatków zakładów budżetowych, gospodarstw pomocniczych oraz dochodów i wydatków,
dochodów własnych jednostek budżetowych na 2008 r.

Lp.	Wyszczególnienie	§	Stan środków obrotowych** na początek roku	Przychody*			Wydatki		Stan środków obrotowych** na koniec roku	Rozliczenia z budżetem z tytułu wpłat nadwyżek środków za	
				ogółem	w tym:		ogółem	w tym: wpłata do budżetu			
					dotacje z budżetu***	§ 265 na inwestycje					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
I.	Gospodarstwa pomocnicze					X					X
	z tego:										
	1. Tucholskie Centrum Edukacji Zawodowej Warsztaty		585 707	1 562 400		X		1 562 400		585 707	X
		0830		200 000		X					
		0840		1 200 000		X					
		0870		100 000		X					
		0920		1 400		X					
		0970		61 000		X					
		3020				X		5 500			
		4010				X		330 000			
		4040				X		27 500			
		4110				X		66 000			
		4120				X		8 800			
		4170				X		33 000			
		4210				X		627 000			
		4240				X		200 000			
		4260				X		33 000			
		4270				X		33 000			
		4280				X		3 300			
		4300				X		135 300			
		4350				X		1 000			
		4360				X		1 100			
		4370				X		5 500			
		4410				X		3 300			
		4430				X		5 500			
		4440				X		15 000			
		4700						3 300			
		4740				X		3 300			
		4750				X		22 000			
	2. Powiatowy Zakład Usług Geodezyjno - Dokumentacyjnych		0	127 750		X		127 750		0	X
		0830		127 750,00		X					
		0920				X					
		3020				X		1 200,00			
		4010				X		94 600,00			
		4040				X		6 600,00			
		4110				X		16 400,00			
		4120				X		2 500,00			
		4210				X		1 200,00			
		4280				X		150,00			
		4300				X		500,00			
		4410				X		1 000,00			X
		4440				X		2 600,00			
		4740				X		500,00			
157		4750				X		500,00			X
	Razem		585 707	1 690 150				1 690 150		585 707	
			Stan środków	Przychody*			Wydatki			Rozliczenia	

Lp.	Wyszczególnienie	§	Stan środków obrotowych** na początek roku	ogółem	w tym:			ogółem	w tym: wpłata do budżetu	Stan środków obrotowych** na koniec roku	z budżetem z tytułu wpłat nadwyżek środków za
					dotacje z budżetu***	w tym:					
						§ 265	na inwestycje				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
	Z tego:										
	1. Zespół Szkół Leśnych Tuchola		122 364	903 000		x	x	915 364	x	110 000	
		0830		900 000		x					
		0920		3 000		x					
		4220				x		912 364			
		4300				x		3 000			
	2. Zespół Szkół Licealnych i Agrotechnicznych			1 000		x	x	1 000	x	0	
		0830		1 000		x					
		0920				x					
		4210				x		1 000			
		4300				x					
	3. Zespół Szkół Licealnych i Technicznych Tuchola		6 000	115 300		x	x	115 300	x	6 000	
		0830		115 000		x					
		0920		300		x					
		4220				x		115 000			
		4300				x		300			
	4. Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy		2 000	35 200		x	x	35 200	x	2 000	
		0830		35 000		x					
		0920		200		x					
		4220				x		35 000			
		4300				x		200			
	5. Dom Dziecka		16 920	21 000		x	x	24 000	x	13 920	
		0920		1 000		x					
		0960		20 000		x					
		4210				x		10 000			
		4270				x		4 000			
		4300				x		10 000			
	6. Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej		3 610	18 000		x	x	21 500	x	110	
		0920				x					
		0960		18 000		x					
		0970				x					
		4210				x		12 500			
		4250				x		7 000			
		4300				x		2 000			
	Razem		150 894	1 093 500		x	x	1 112 364	x	132 030	
	Ogółem		736 601	2 783 650		x	x	2 802 514	x	717 737	

W odniesieniu do dochodów własnych jednostek budżetowych:

- * dochody
- ** stan środków pieniężnych
- *** źródła dochodów wskazanych przez Zarząd

Zadania inwestycyjne w 2008 r.

w złotych

Lp.	Dział	Rozdz.	§**	Nazwa zadania inwestycyjnego	Łączne koszty finansowe	Poniesione nakłady w 2007r.	Planowane wydatki					Jednostka organizacyjna realizująca program lub koordynująca wykonanie programu
							rok budżetowy 2008 (8+9+10+11)	z tego źródła finansowania				
								dochody własne jst	kredyty i pożyczki	środki pochodzące z innych źródeł*	środki wymienione w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 u.f.p.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1.	600	60014	6050	Projekty pod budowę dróg	1 750 000	530 000	620 000	120 000	500 000	A. B. C.		ZDP
2.	600	60014	6058 6059	Przebudowa dróg powiatowych 1003C i 1009C w miejscowości Raciąż w celu poprawy bezpieczeństwa ruchu i podniesienia atrakcyjności turystycznej"(projekty)	600 000	0	600 000	100 000		A. B. C. ...	500 000	ZDP
3.	600	60014	6050	Przebudowa ciągu dróg powiatowych Tuchola-Tień - Osie oraz budowa ścieżek rowerowych jako czynnik rozwoju turystycznego regionu Borów Tucholskich	500 000	125 000	375 000	375 000		A. B. C. ...		ZDP
4.	600	60014	6050	Budowa drogi w Rzepicznej	220 000	0	220 000	220 000		A. B. C.		ZDP
5.	600	60014	6060	Zakup samochodu(leasing)	52 000	0	20 000	20 000				ZDP
							Planowane wydatki					Jednostka

Lp.	Dział	Rozdz.	§**	Nazwa zadania inwestycyjnego	Łączne koszty finansowe	Poniesione nakłady w 2007r.	rok budżetowy 2008 (8+9+10+11)	z tego źródła finansowania				organizacyjna realizująca program lub koordynująca wykonanie programu
								dochody własne jst	kredyty i pożyczki	środki pochodzące z innych źródeł*	środki wymienione w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 u.f.p.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
6.	600	60014	6060	Zakup samochodu (leasing)	52 000	0	20 000	20 000				ZDP
7.	600	60014	6060	Zakup przyczepy, zagęszczarki, zamiatarki	49 000	0	49 000	49 000				ZDP
8.	750	75020	6060	Zakup samochodu - leasing	18 000	0	18 000	18 000		A. B. C. ...		Starostwo
9.	801	80120	6050	Budowa boiska wielofunkcyjnego	500 000	0	500 000	250 000		A. 250.000 B. C. ...		ZSO
10.	801	80130	6050	Budowa Sali gimnastycznej	4 050 000	1 400 000	2 600 000	1 600 000		A. 1.000.000 B. C. ...		ZSLiT
11.	801	80130	6060	Zakup samochodu na praktyki	100 000	0	45 000	45 000				ZSLiA
12.	801	80130	6610	Budowa szkoły w Śliwicach	100 000	100 000	100 000	100 000		A. B. C. ...		Starostwo
13.	851	85111	6010	Zakup i objęcie akcji, wniesienie wkładów do spółek prawa handlowego	3 000 000	467 000	500 000	0	500 000	A. B. C. ...		Starostwo
Ogółem					10 991 000	2 622 000	5 667 000	2 917 000	1 000 000	1 250 000	500 000	x

* Wybrać odpowiednie oznaczenie źródła finansowania:

A. Dotacje i środki z budżetu państwa (np. od wojewody, MEN, UKFiS, ...)

B. Środki i dotacje otrzymane od innych jst oraz innych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych

C. Inne źródła

(** kol. 4 do wykorzystania fakultatywnego)

Informacja o sposobie realizacji interpelacji złożonych podczas XII sesji Rady Powiatu Tucholskiego w dniu 27 grudnia 2007 roku

Radny Andrzej Pruszek

- *minął rok od zakupu maszyny poligraficznej. Chciałby wiedzieć jak jest wykorzystana i czy zarabia ona na swoje utrzymanie, czy może przynosi jakieś zyski;*

Odpowiedzi udzielono podczas sesji.

- *jakie były koszty budowy chodnika w Śliwicach na ul. Dworcowej;*

Na ul. Dworcowej w ramach porozumienia wybudowane zostało odwodnienie i przełożono chodnik. Koszty zadania wyniosły 25.980,12 zł. Przypomnę, że w ramach porozumienia koszty przez Gminę i Powiat pokrywane są w stosunku 1:2.

- *kiedy będzie realizowane przejście przez tory w Śliwicach na skrzyżowaniu ulicy Dworcowej z Łobodzką?*

Z chwilą przejęcia przez gminę działek od PKP (co właśnie się dzieje) zostaną wydzielone i przekazane Powiatowi działki niezbędne do budowy przejścia. ZDP zleci wtedy wykonanie projektu. Wszystko wskazuje na to, że będzie to wykonane w roku bieżącym. Nie jest jeszcze uzgodniony termin realizacji.

Radna Krystyna Koczwarą

- *mieszkańcy Rudzkiego Mostu sygnalizują problem bezpieczeństwa ruchu rowerowego na trasie Tuchola-Rudzki Most. Zdarzały się tam już w latach poprzednich wypadki z udziałem rowerzystów. Zwraca się z prośbą o podjęcie starań w sprawie przebudowy biegnącego wzdłuż ulicy Świeckiej chodnika na ciąg pieszo rowerowy przez odpowiednie instytucje. Z posiadanych informacji wynika, że droga dla rowerów biegnąca od ulicy Pocztowej dochodzi do skrzyżowania z ulicą Cegielnianą. Skrzyżowanie to ma być w 2008 roku przebudowane na rondo. Ma nadzieję, że w projekcie przebudowy została uwzględniona ścieżka rowerowa. Można by ją przedłużyć do Rudzkiego Mostu tym bardziej, że Zarząd Dróg Wojewódzkich planuje w roku 2008 budowę na tym odcinku miejsca do ważenia pojazdów ciężarowych. Będą tam prowadzone prace drogowe, których zakres mógłby zostać rozszerzony.*

Pismem z dnia 31 grudnia 2007 r. Starostwo zwróciło się do Kierownika Rejonu Dróg Wojewódzkich z prośbą o ustosunkowanie.

Radny Antoni Lewandowski

- *mieszkańcy Cierplewa prosili, aby Zarząd Powiatu pomógł im w staraniach o przywrócenie u nich łączności PKS. Do Suchej Młyn nie dojeżdża żaden autobus. Starsze osoby nie mogą się dostać do lekarza. Apelowali aby pomóc im w tej sprawie. Chodzi o przywrócenie jakiegokolwiek kursu. Tam jedyny autobus jaki jest jedzie o 7 rano i poza tym nie ma żadnego innego;*

Pismem z dnia 31 grudnia 2007 r. Starostwo zwróciło się do PKS i firmy Jantur o rozważenie możliwości wprowadzenia kursu.

- *droga w Minikowie od pana Sołtysa w kierunku cmentarza w pewnym miejscu się obsuwa coraz bardziej. Ta dziura się pogłębia. Czy coś z tym będzie zrobione;*

W roku 2008 Zarząd Dróg Powiatowych przewiduje wykonanie projektu przebudowy drogi na wskazanym odcinku oraz zabezpieczenie miejsc szczególnie niebezpiecznych.

– *co dalej z chodnikiem w Minikowie od sklepu GS do pana Ostrowickiego;*
Chodnik będzie wykonany w chwili wystąpienia dogodnych warunków pogodowych;

- *czy jest w planie chodnik w Minikowie od kościoła do nowego osiedla (tzw. Gdynia). Do kościoła chodnik jest zrobiony, a dalej do osiedla leśnego nie ma nic. Czy tam się przewiduje w najbliższym czasie budowę;*

Nie jest jeszcze ustalony ostateczny zakres prac przy budowie chodników na rok 2008. Zarząd Dróg Powiatowych ma informację od pana wójta Michała Skąleckiego, że Gmina chciałaby, aby to zadanie było w ramach porozumienia zrealizowane.

Radna Dorota Gromowska

- *w odpowiedzi na interpelacje złożone na poprzedniej sesji otrzymała informację, iż wystąpił Państwo z oficjalnym pismem do Powiatu Świeckiego odnośnie porozumienia co do odśnieżania drogi ze Zdrojów do Wierzychów. Zapytała czy są już konkretne informacje na temat tego porozumienia;*

Zarząd Dróg w Świeciu poinformował, że droga ta utrzymywana jest w piątym standardzie zimowego utrzymania dróg tj.:

- odśnieżanie jezdni drogi w miejscach zasp oraz co najmniej jednego pasa ruchu z wykonaniem mijanek;
- zwalczanie śliskości zimowej na wyznaczonych i oznaczonych przez PZD odcinkach dróg (spadki powyżej 4 %), a przy rozszerzonym standardzie posypywane są dodatkowo skrzyżowania dróg, zatoki autobusowe, wiadukty, mosty i łuki.

Radny Wojciech Kociński

- *pojawiły się roszczenia właścicieli w sprawie budynku, działki pod dom, na którym znajduje się DPS w Wysokiej. Czy są one już wyartykułowane czy po prostu są w dalekiej przyszłości. Czy możemy się spodziewać tego problemu ?*

Odpowiedzi udzielono podczas sesji.

- *w związku z przekazaniem technikum leśnego do Ministerstwa czy istnieje już na piśmie porozumienie w sprawie przekazania i na jakiej zasadzie będzie to użytkowane przez ZSLiA;*

Rozmowy w tej sprawie są nadal prowadzone. O ostatecznych efektach rozmów Radni Powiatu zostaną poinformowani.

- *w jakim stopniu odbywa się udział Powiatu w Stowarzyszeniu na Rzecz Kolei Lokalnych. Prosi o krótką relację co przez ten rok się wydarzyło i jaki jest koszt naszego uczestnictwa w tym stowarzyszeniu;*

Odpowiedzi udzielono podczas sesji.

Zarząd Powiatu Tucholskiego